วารสารเพลงดนตรี
MUSIC JOURNAL
Volume 22 No. 8
April 2017
ISSN 0858-9038

BBC SO live at Salaya

Binaural Beats

Reaching Out to the World

รอบรู้เรื่อง Sibelius ตอน รวบหางโน้ตไว้ด้วยกัน

วารสารเพลงดนตรี
MUSIC JOURNAL
Volume 22 No. 8
April 2017

Editor's Talk

สวัสดีเดือนเมษายน ขอต้อนรับท่านผู้อ่านเข้าสู่เดือนของการเฉลิมฉลองปีใหม่ไทย ที่มาพร้อมกับอุณหภูมิอันร้อนแรง ด้วยบทความที่น่าสนใจด้านเทคโนโลยีดนตรี เกี่ยวกับ Binaural Beats คือ การใช้คลื่นความถี่ของเสียงในการบำบัดสมอง ช่วยในการผ่อนคลาย หรือช่วยในด้านการเรียน ติดตามการทำงานของ Binaural Beats ได้จากบทความอาจารย์ไมเคิล ไบรซ์

เมื่อวันที่ ๒๘ และ ๒๙ มีนาคม ถือเป็นสองวันที่น่าตื่นเต้นของผู้ชื่นชอบดนตรีคลาสสิก เนื่องจากวง BBC Symphony Orchestra ได้มาแสดงที่มหิดลสิทธาคาร เป็นการมาทัวร์คอนเสิร์ตครั้งแรกของวงนี้ในประเทศไทย ประวัติความเป็นมาของวง รวมทั้งการเตรียมตัวในการแสดงของศิลปินระดับโลก มีรายละเอียดอย่างไร พลิกไปอ่านได้ในเรื่องจากปก

นอกจากนี้บทความรอบรู้เรื่อง Sibelius นำเสนอเทคนิคในการรวบและแยกหางตัวโน้ตในแบบต่างๆ เพื่อความสะดวกในการใช้งาน ในโปรแกรมพิมพ์โน้ตเพลง

ขอให้สนุกกับบทความสาระความรู้ด้านดนตรีที่หลากหลายค่ะ

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

เจ้าของ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
บรรณาธิการบริหาร
สุกรี เจริญสุข
ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ
สนอง คลังพระศรี
ผู้ช่วยบรรณาธิการ
ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ
Kyle Fyr
นิธิมา ชัยชิต

กองบรรณาธิการ
นพีสี เรเยส
พงศ์สิต การย์เกรียงไกร
ฝ่ายภาพ
คนึงนิจ ทองใบอ่อน
ฝ่ายศิลป์
จรูญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม
พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม
ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์
ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง
ฝ่ายสมาชิก
สุพรรษา ม้าห้วย
สำนักงาน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๑๑๓
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicmujournal@gmail.com
พิมพ์ที่
หยินหยางการพิมพ์
โทรศัพท์ ๐ ๒๙๐๓ ๘๖๓๖
จัดจำหน่าย
ร้านค้าวิทยาลัยดุริยางคศิลป์
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๒๕๐๔, ๒๕๐๕

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

สารบัญ
Contents

Dean's Vision

04
ความเป็นไป ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง
สุกรี เจริญสุข (Sugree Charoensook)

Cover Story

16
Reaching Out to the World
Nitima Chaichit (นิธิมา ชัยชิต)

H.M. the King's Compositions

20
สาระน่ารู้เกี่ยวกับเพลงพระราชนิพนธ์ (ตอนที่ ๖ ตอนจบ)
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)

Music Education

38
การประยุกต์ทฤษฎีการพัฒนาการของเพียเจต์ สู่การพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีของเด็กปฐมวัย (บทที่ ๓)
น้อยทิพย์ เฉลิมแสนยากร (Noithip Chalermsanyakorn)
ศศิรักษ์ เอี่ยมพิชัยฤทธิ์ (Sasiluck Iamphichairit)
ณัฐิดา นุ่มปราณี (Nuttida Numpranee)

Jazz Studies

42
แจ๊สล้วนๆ
การวิเคราะห์และฝึก Solo Transcription
ดริน พันธุมโกมล (Darin Pantoomkomol)

Getting Ready

46
Pedagogy Tools for Applied Music Teachers: Doing our Best?
Joseph Bowman (โจเซฟ โบว์แมน)

Voice Performance

48
Diving Into the Unknown First Lesson - Part 2: Flamenco Dance (2)
Haruna Tsuchiya (ฮารุนะ ซึชิยะ)

Music Business

50
การจัดการการเงินกับธุรกิจดนตรี
วิเคราะห์งบการเงินอย่างง่ายโดยการใช้อัตราส่วนทางการเงิน (ตอนที่ ๒)
ภาวัต อุปถัมภ์เชื้อ (Pawat Ouppathumchua)

Music Technology

52
Binaural Beats
Michael David Brice (ไมเคิล เดวิด ไบรซ์)

56
รอบรู้เรื่อง Sibelius ตอน รวบหางโน้ตไว้ด้วยกัน
วิษณ์กมล ชัยวานิชศิริ (Viskamol Chaiwanichsiri)

The Bach Journey

58
ตามรอยเส้นทาง Bach (ตอนที่ ๓)
ฮิโรชิ มะซึชิม่า (Hiroshi Matsushima)

Review

62
China Dialogues
แว่วเสียงเพลง อิ่มหนำสำราญใจ
วิศวัส ปัญญาวงศ์สถาพร (Visawat Panyawongsataporn)

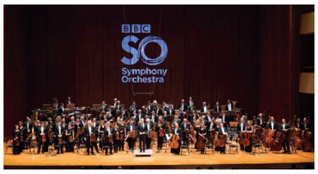

66
BBC SO โชว์ฝีมือระดับโลก สร้าง "สวรรค์" ใน "มหิดลสิทธาคาร"
นฤตย์ เสกธีระ (Narit Sektheera)

ความเป็นไป ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง

เรื่อง: สุกรี เจริญสุข (Sugree Charoensook)
คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เด็กเป็นลูกของสิ่งแวดล้อม

ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ โครงการวิจัยพรสวรรค์ศึกษาได้จัดฝึกอบรมครูดนตรีสำหรับสอนเด็กอายุ ๐-๓ ขวบ (Early Childhood) จัดขึ้นที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นการฝึกอบรมครูดนตรีเด็กเล็กครั้งแรกในไทย ทั้งนี้จะแตกต่างไปจากการฝึกอบรมครูอนุบาล หรือการเอาครูทั่วไปมาฝึกอบรมเพื่อให้รู้วิธีการสอนวิชาดนตรี ข้อแตกต่างคือ ครูดนตรีที่เข้าฝึกอบรมทุกคนมีความสามารถและศักยภาพสูง

วิทยากรครูวันไช้ เชน (Won Tsai Chen) เป็นคนจีนไต้หวัน เรียนวิชาครูสอนดนตรีในระบบซูซูกิ (ญี่ปุ่น) แล้วเธอก็ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญฝึกอบรมครูสอนดนตรีที่ประเทศแคนาดา ซึ่งการเป็นผู้ฝึกอบรมครูดนตรีสำหรับสอนเด็กอายุ ๐-๓ ขวบ ถือเป็นความชำนาญพิเศษ พื้นฐานของครูเหล่านี้มีความสามารถทางดนตรีสูง มีความชำนาญในการร้องเพลงเล่นเปียโน มีความคล่องตัวและการออกกำลังกาย ร้องเล่นเต้นรำหรือร้องรำทำเพลง ขยันและมีพลังงานที่เหลือเฟือ กระโดดโลดเต้นโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย

ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเป็นผู้ตั้งใจจริงที่จะฝึกการสอนเด็กเล็ก เป็นนักดนตรีที่มี

กิจกรรมการฝึกอบรมครูดนตรีสำหรับสอนเด็กอายุ ๐-๓ ขวบ (Early Childhood) ในระบบซูซูกิ

ฝีมือทุกคน เพราะต้องมีฝีมือในการเล่นเครื่องดนตรีอย่างใดอย่างหนึ่งที่ดีเพียงพอที่จะเป็นครูสอนดนตรีได้ มีฝีมือในการร้องรำทำเพลง มีจิตใจที่รักเด็ก การฝึกอบรมมีจำนวนจำกัดเพียง ๑๕ คน ทุกคนต้องจ่ายค่าเข้าฝึกอบรม (๑๙,๐๐๐ บาท) รวมทั้งค่าเอกสารหนังสือตำราเป็นค่าเรียนที่ราคาสูงมากสำหรับครูดนตรีเป็นค่าตัวของวิทยากร ค่าเครื่องบิน ค่าที่พัก และเป็นค่าอาหารของวิทยากรด้วยโดยโครงการสามารถที่จะช่วยตัวเองได้

การอบรมต้องมีเด็กๆ อายุ ๑ เดือนกระทั่ง ๓ ขวบ จำนวน ๑๓ ครอบครัวซึ่งพ่อแม่ก็ต้องเข้าฝึกอบรมกับลูกน้อยในฐานะเป็นอุปกรณ์การสอนด้วย ผู้เข้าฝึกอบรมต้องฝึกร้องเพลง ต้องจำเพลงได้ ร้องเต้นตามเพลง ต้องสังเกตการรับรู้ของเด็กต่อเสียงดนตรีที่ได้ยิน นอกจากใช้เด็กเล็กเป็นอุปกรณ์ในการฝึกอบรม ยังใช้วงออร์เคสตร้าเด็กประกอบการฝึกอบรมด้วย ในวงออร์เคสตร้าเด็กนั้น มีเด็กๆ เล่นไวโอลิน วิโอลา และเชลโล รวม ๒๐ คน เพื่อสร้างบรรยากาศของการเรียนดนตรี

การอบรมที่แตกต่างจากครูดนตรีเก่าๆ คือ (๑) คนที่ตัดสินใจมาเป็นครูดนตรีเข้าฝึกเรียนรู้สิ่งใหม่เพิ่มเติม เป็นครูดนตรีที่อายุน้อย (๒๓-๓๐ ปี) (๒) ครูดนตรีทุกคนมีทักษะในการเล่นเครื่องดนตรีเก่ง เปียโน ไวโอลิน เชลโล (๓) ครูดนตรีมีฐานะทางการเงิน สามารถที่จะลงทุนจ่ายค่าฝึกอบรมด้วยตัวเองได้ (๔) ครูดนตรีมีทักษะและการใช้ความรู้ภาษาอังกฤษดี (พูด ฟัง ร้องเพลงได้) (๕) มีพลังในการทำกิจกรรมโดยการเรียนเต็มเวลา โดยไม่ขี้เกียจ (๖) ครูรุ่นใหม่เอาใจใส่ตั้งใจเรียน มีทัศนคติในการเป็นครูดนตรีที่ดี จิตใจดี มีความเสียสละ

วิทยากรวันไช้ เชน (Won Tsai Chen) ครูสอนดนตรีเด็กเล็ก ใช้ดนตรีเป็นสื่อเพื่อให้เด็กเรียนรู้ รับผิดชอบตนเอง รับผิดชอบคนอื่น และให้รับผิดชอบสังคมด้วย ซึ่งเป็นการฝึกอบรมพ่อแม่ที่ดีเพื่อจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกได้ลอกเลียนแบบ แม้ว่าพ่อแม่จะเรียนรู้ยาก "ฤๅษีจะสอนไม่ได้" ครั้นเมื่อลูกยังเล็ก พ่อแม่ก็จะยอมทำทุกอย่างเพื่อลูก เพราะความรักที่มีต่อลูก เมื่อลูกโตแล้ว พ่อแม่ก็พยายามทำทุกอย่างเพื่อจะให้ลูกรัก

ในการฝึกอบรมครั้งนี้ ทุกฝ่ายก็มีความประทับใจมาก เรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น วิทยากรก็อยากกลับมาอีก ครูผู้เข้าฝึกอบรมก็อยากพัฒนาตัวเองต่อ ส่วนพ่อแม่เด็กก็ต้องคัดเลือกเฉพาะที่เข้าใจวัตถุประสงค์ เพราะเด็กๆ ทุกคนเหมือนกันหมด เพียงแต่พ่อแม่ทุกคนก็รักลูกมาก สร้างปัญหาและเป็นอุปสรรคในการฝึกอบรม ซึ่งการฝึกอบรมครั้งต่อไปก็ต้องทำความเข้าใจกับพ่อแม่ใหม่ พ่อแม่และลูกน้อยที่เข้าร่วมกิจกรรมมีวัตถุประสงค์อย่างไร เมื่อยอมรับเงื่อนไขได้จึงจะเชิญเข้าร่วม ครั้งนี้ถือว่าเป็นประสบการณ์ครั้งแรกสำหรับผู้จัด

การคัดเลือกนักดนตรีวงทีพีโอ

วงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (ทีพีโอ) เป็นวงอาชีพวงหนึ่งในอาเซียน ซึ่งมีนักดนตรีเป็นคนท้องถิ่นและนักดนตรีจากนานาชาติรวมกัน วงทีพีโอเล่นเพลงท้องถิ่น เพลงประจำชาติ

บรรยากาศการคัดเลือกนักดนตรีวงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย

บรรยากาศการคัดเลือกนักดนตรีวงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย

กระทั่งบทเพลงคลาสสิก เป็นพัฒนาการของวงดนตรีท้องถิ่นให้เติบโต ให้นักดนตรีในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมพัฒนาฝีมือให้เป็นวงอาชีพ เป็นของสังคม เป็นของชุมชน และทุกคนรวมทั้งนักดนตรีมีความรู้สึกเป็นเจ้าของด้วยความภูมิใจ

โชคดีที่ประเทศไทยมีเงินน้อยยังด้อยพัฒนาอยู่ การพัฒนาดนตรีอาชีพจึงค่อยเป็นค่อยไป วงดนตรีอาชีพของเราล้มลุกคลุกคลานมาตลอด ข้อดีคือเราได้เรียนรู้และพัฒนาด้วยตัวเอง มีประสบการณ์สูง เรียนรู้จากความล้มเหลว เป็นบทเรียนที่มีคุณค่ามาก เพราะว่าเรามีเงินน้อย หากว่าเรามีเงินมากกว่านี้ ตัวอย่างสิงคโปร์ หรืออย่างมาเลเซีย ที่มีคนบริจาค รัฐดูแล หรือบริษัทใหญ่เข้าไปช่วยพัฒนาวงดนตรีอาชีพ หากมีจริงไทยเราก็คงไม่ต่างไปจากสิงคโปร์หรือมาเลเซีย คือการซื้อนักดนตรีมาจากต่างประเทศ นำเข้านักดนตรีมาเล่นแทนคนในท้องถิ่น ซึ่งก็จะปิดโอกาสไม่ให้คนท้องถิ่นได้พัฒนา

แต่เพราะเราจน จึงไม่มีเงินที่จะจ้างนักดนตรีจากต่างประเทศได้ ถึงวันนี้ดนตรีคลาสสิกของไทยจึงเติบโตแบบไทยๆ และมีโอกาสสร้างความเข้มแข็งได้ด้วยตัวเอง สามารถยืนอยู่ได้โดยไม่ต้องพึ่งนักดนตรีจากต่างประเทศนัก ส่วนชาวต่างประเทศที่มีอยู่เดิม ฝีมือก็พอฟัดพอเหวี่ยง ก็ทำให้นักดนตรีคนไทยมีความเชื่อมั่น มั่นใจว่าสู้ได้ และสามารถที่จะพัฒนาให้วงดนตรีมีคุณภาพเร็วขึ้น

วงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการมา ๑๒ ปี ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงและสร้างพัฒนาการดนตรีคลาสสิกในประเทศไทยไว้มาก อาทิ มีรายการแสดงเป็นฤดูกาลที่แน่นอน มีนักดนตรีได้รับเงินเดือน มีการคัดเลือกนักดนตรีเข้าทำงาน (๑๒ ปี ๗ ครั้ง) มีอาคารมหิดลสิทธาคาร ถือเป็นบ้านของวงทีพีโอ มีผู้ฟังดนตรีคลาสสิกเป็นสมาชิกประจำ มีผู้สนับสนุนวงดนตรี มีนักดนตรีทั้งชาวไทย (๗๐%) ชาวต่างชาติ (๓๐%) ทุกคนมีฝีมือ ทั้งนี้ เป็นพัฒนาการที่ดี

และได้เรียนรู้จากประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

ระหว่างวันที่ ๑-๖ เมษายน ๒๕๖๐ วงทีพีโอได้จัดการคัดเลือกนักดนตรีทั้งวงเป็นครั้งที่ ๗ เมื่อประกาศออกไปแล้ว ก็มีข้อมูลที่น่าตกใจยิ่ง อาทิ มีนักดนตรีสมัครเข้ารับคัดเลือก ๒๘๓ คน มากที่สุดเท่าที่เคยจัดมา เป็นคนไทย ๒๐๒ คน ชาวต่างประเทศ ๘๑ คน (จาก ๒๖ ประเทศ) และมีผู้สมัครครบทุกเครื่องดนตรี ในอดีตทั้ง ๖ ครั้ง มีนักดนตรีสมัครจำนวนไม่มาก (ร้อยเศษ) เครื่องดนตรีบางชนิดไม่มีคนสมัครด้วยซ้ำไป

การคัดเลือกครั้งนี้ มีผู้สมัครจากนานาชาติ อาทิ มาเลเซีย สิงคโปร์ ไต้หวัน อเมริกา เกาหลีใต้ โปแลนด์ อิตาลี แคนาดา ลัตเวีย จีน กรีซ คาซัคสถาน อังกฤษ มอลตา อุซเบกีสถาน ญี่ปุ่น ไทย สเปน ยูเครน ฮ่องกง ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ฟินแลนด์ ออสเตรีย เบลเยียม และสวีเดน ซึ่งมีความหลากหลายและเป็นที่รู้จักมากขึ้น

วัตถุประสงค์หลักของการคัดเลือกนักดนตรีใหม่ทั้งวงก็คือ (๑) ปรัชญาและหลักการที่จะต้องพัฒนาให้นักดนตรีวงทีพีโอมีฝีมือสูงขึ้น ทัดเทียมและสามารถแข่งขันกับวงนานาชาติได้ (๒) การปรับเงินเดือนใหม่ให้แก่นักดนตรีมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาฝีมือตามขึ้นมาด้วย (๓) วงดนตรีทีพีโอเป็นวงดนตรีอาชีพที่อยู่กับความเคลื่อนไหวและอยู่กับความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การคัดเลือกนักดนตรีทั้งวงสร้างความตื่นตัวให้กับทุกๆ คน รวมทั้งสังคมของผู้ฟังด้วย (๔) มาตรฐานต่อรองไม่ได้ เมื่อวงทีพีโอประกาศตัวเป็นวงดนตรีอาชีพ จึงต้องมีกระบวนการสร้างคุณภาพให้ได้มาตรฐานเป็นที่ปรากฏให้สังคมเชื่อถือ เพราะคุณภาพเท่านั้นที่จะอยู่ได้ (๕) เปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ที่มีไฟ มีความสามารถ และมีพลัง ได้เข้าร่วมเล่นในวงดนตรี เปิดโอกาสให้คนที่เหนื่อยล้าได้พักหรือออกไปทำงานอย่างอื่นที่เหมาะสม

คณะกรรมการคัดเลือก ๗ คน เป็นผู้ควบคุมวงดนตรี ๒ คน ผู้แทนนักดนตรี ๓ คน อีก ๒ คน เป็นผู้จัดการและผู้อำนวยการวงทีพีโอ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ทั้งนี้ จะต้องใช้เวลา ๖ วัน วันละ ๘ ชั่วโมงครึ่ง ต้องฟังฝีมือคนละ ๑๐ นาที วิธีการก็ให้ผู้สมัครเล่นตามที่ได้ตกลงไว้ในใบสมัคร โดยมีม่านบังตาระหว่างผู้เล่นและคณะกรรมการ ฟังเฉพาะเสียงโดยไม่รู้ว่าใครเป็นใครเล่น เมื่อจบการคัดเลือกแล้ว วงทีพีโอก็จะได้สมาชิกใหม่ ในวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๐

เท่าที่ผ่านมา การคัดเลือกนักดนตรีเป็นการเปิดโอกาสให้นักดนตรีทั่วไปมีส่วนร่วม ทั้งในและต่างประเทศ เก่งบ้างไม่เก่งบ้าง ดีบ้างไม่ดีบ้าง แต่ก็ถือเป็นหนังสือเล่มงามที่ต้องเรียนรู้ เมื่อมีการคัดเลือกนักดนตรีแต่ละครั้ง ก็ถือเป็นเรื่องไม่น่าตื่นเต้นอะไรนัก มีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก พยายามที่จะรักษาคนเก่าให้มากที่สุด ทุกคนต่างคิดว่าจะได้คนหน้าเดิมๆ อีก ทั้งนี้ เพราะว่าวงดนตรีมีเงินเดือนน้อย วงดนตรีมีฝีมือน้อย ทุกคนต่างก็คิดว่าคงไม่มีใครจะมาแย่งงานทำได้

วันนี้สถานการณ์เปลี่ยนไปแล้ว วงดนตรีมีเงินเดือนให้นักดนตรีมากขึ้น มีความมั่นคงมากขึ้น มีผลงานที่น่าเชื่อถือสูงกว่าเดิม มีสถานที่แสดงที่มั่นคงสวยงาม (มหิดลสิทธาคาร) มีความคาดหวังจากผู้ชมมากขึ้น ผู้ให้การสนับสนุนก็คาดหวังมากขึ้น จึงมีนักดนตรีมาสมัครรับการคัดเลือกจากนานาชาติจำนวนมาก ทำให้ความตื่นตัวของคนดนตรีสูงขึ้น คุณค่าของการมีงานดนตรีอาชีพ ความรับผิดชอบอาชีพ ซึ่งเชื่อว่าจะเป็นเรื่องที่ดีขึ้นด้วย

การที่มีผู้สมัครเข้าคัดเลือกเล่นกับวงทีพีโอจำนวนมาก เป็นความเชื่อมั่นของชาติในระดับสูง เป็นความมั่นคงที่รู้สึกได้ เป็นความเชื่อมั่นในทางเศรษฐกิจ เป็นความเชื่อมั่นในทางการเมือง โดยเฉพาะนักดนตรีที่มาจากนานาชาติ ในมิติของการรับรู้ว่าประเทศไทยมีความเป็นมิตร มีความสงบเรียบร้อย เพราะผู้คนในสังคมไทย ยังมีเวลาได้ฟังดนตรีคลาสสิก ยังมีความรู้สึกดีๆ อยู่ ซึ่งความไพเราะและความสวยงามของจิตใจคนในสังคม ทำให้คนรู้สึกว่า ประเทศไทยเจริญ

เดิมคาดว่าอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงน้อยในระดับหนึ่ง (๒๐-๓๐%) เพราะเชื่อว่าคนในวงมีประสบการณ์สูงกว่า แต่เมื่อการคัดเลือกแบบปิดม่านฟังแต่เสียงดนตรีเลือกเฉพาะคนเก่ง ทำให้ทราบว่าคนเดิมที่นั่งอยู่ในวงได้แต่ทำท่าทางไม่มีเสียง คือเล่นไม่ได้และเล่นไม่ดี มีมากกว่าที่คิด ใจหนึ่งก็เศร้า ใจหนึ่งก็รู้สึกดี ที่ต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง เพื่อให้วงดนตรีอยู่ได้อย่างยั่งยืน มีทางเดียวเท่านั้นคือมีคุณภาพ โดยที่ทุกคนต่างก็มีเป้าหมายเดียวกัน ก็คือทำงานที่มีคุณภาพ

พรสวรรค์สร้างเองได้

เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้รับข่าวดีจากอาจารย์กมลมาศ เจริญสุข (อาจารย์ฟาง) ซึ่งเป็นอาจารย์สอนวิชาไวโอลินเด็ก และเป็นนักดนตรีของวงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (ทีพีโอ) อาจารย์ฟางนั้นมีความสนใจพัฒนาการเรียนไวโอลินของเด็กอย่างมาก ศึกษาขวนขวายเพื่อจะช่วยพัฒนาเด็กไทยให้เล่นไวโอลินเก่ง พยายามชักชวนครูไวโอลินที่เก่งๆ ในระดับนานาชาติมาพัฒนาครูไวโอลินให้กับเด็กไทยให้เข้มแข็ง

อาจารย์ฟางอธิบายว่า “เด็กจะเก่งได้ก็ต้องมีครูที่เก่ง เมื่อเรามีเด็กที่เก่งแล้วไปอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยก็จะเก่งด้วย แต่ถ้าเด็กเล็กไม่เก่ง เมื่อโตขึ้นมาเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยก็จะไม่เก่ง” แปลว่าการศึกษาของเด็กเล็กนั้นมีความสำคัญมากที่สุด อาจารย์ฟางจึงทุ่มเทและพยายามที่จะพัฒนาการสอนไวโอลินให้แก่เด็กอย่างจริงจัง โดยการจัดกิจกรรมแสดงดนตรี ส่งเข้าแข่งขัน ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองเป็นหุ้นส่วนที่สำคัญมากของการเรียนดนตรีของลูก เมื่อครูได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองก็จะพัฒนาเด็กให้ก้าวหน้าไปได้เร็ว

การจัดกิจกรรมแสดงดนตรี เพื่อกระตุ้นให้เด็กรักและชอบดนตรี ชอบเล่นไวโอลิน เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ทั้งพ่อแม่และเด็กก็จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม การ

เด็กหญิงกัญ ชัยลาภศิริ อาจารย์ซอย ตปาลิน เจริญสุข และเด็กหญิงกานต์ธิดา ปัญจปภาวิน

เผยแพร่ผลงานของเด็กเล่นไวโอลินให้คนได้ชื่นชมผ่านสื่อ ถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญไม่น้อยในปัจจุบัน

สังคมที่เจริญอย่างในยุโรป อเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ได้ให้ความสำคัญกับวิชาดนตรี จัดการประกวดการเล่นดนตรีของเด็ก เมื่ออาจารย์ฟางส่งผลงานของลูกศิษย์ที่เล่นดนตรีไปประกวดผ่านสื่อออนไลน์ (Online) ปรากฏว่า มีเด็กไทย ๒ คน ที่ได้รับรางวัลที่ ๑ คือ รุ่นอายุไม่เกิน ๘ ปี และรุ่นอายุ ๙-๑๒ ปี โดยเด็กทั้ง ๒ คน ได้รับเชิญให้ไปแสดงดนตรีที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งสร้างความตื่นเต้นให้กับทุกคน

ชัยชนะจากการแข่งขันของเด็กผ่านสื่อออนไลน์ ก็เปิดโอกาสให้เด็ก พ่อแม่ ครูดนตรี ได้ไปร่วมงานแสดงที่กรุงลอนดอน ซึ่งก็ต้องออกค่าใช้จ่ายเอง เมื่อโอกาสมาถึงแล้ว ฝีมือก็มีแล้ว ดีใจตื่นเต้นกันแล้ว ยกเว้นเงินที่ต้องจ่ายกันเอง ก็จะรู้สึกเหี่ยวลงไปหน่อย ประเทศที่พัฒนาแล้วก็จะจัดงานหาเงินจากทั่วโลกผ่านทั้งการศึกษาและวัฒนธรรม โดยใช้จารีตนิยม ประเพณีนิยม รวมถึงเรื่องรสนิยมด้วย หากเราไม่ไปเพราะไม่มีเงินจะจ่ายค่าที่พักค่าเดินทางก็จะสร้างรอยแผลของความด้อยโอกาสให้กับทุกคนไปชั่วชีวิต

ความจริงแล้ว ในหอแสดงดนตรีใหญ่ๆ ของโลก ไม่ว่าจะเป็นในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น เยอรมนี ประเทศเหล่านี้ล้วนให้ความสำคัญกับเรื่องการสร้างเด็ก การพัฒนาดนตรีของเด็กตั้งแต่เล็ก วงดนตรีใหญ่ๆ ของโลกก็จะให้โอกาสเด็กๆ ได้ร่วมแสดงกับวงดนตรีชั้นนำของโลก เพื่อจะสร้างแรงบันดาลใจให้แก่เด็ก กระตุ้นพ่อแม่ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้ชมดนตรี และที่สำคัญนั้น เขาทำกันมานานแล้ว ทำให้เด็กของประเทศเหล่านั้นเติบโตอย่างมีคุณภาพและผ่านเวทีการแสดงดนตรีใหญ่ๆ มาตั้งแต่เด็กเลย

เด็กหญิงกัญ ชัยลาภศิริ อายุ ๑๒ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗ เป็นลูกสาวคนโตของคุณพ่อธัชชัย ชัยลาภศิริ และคุณแม่รัสสภรณ์ ญาณประวาลปัทม์ ครอบครัวประกอบอาชีพเป็นตัวแทนจำหน่ายไอศกรีมสายรุ้ง กัญเริ่มเรียนไวโอลินเมื่ออายุได้ ๓ ปี กับอาจารย์ปิ่มอารีย์ กิ่งแก้ว ปัจจุบันเรียนไวโอลินกับอาจารย์ฟาง (กมลมาศ เจริญสุข) ที่โรงเรียนสอนดนตรีเอื้อมอารีย์ ซึ่งกัญก็ได้ผ่านเวทีประกวดมาหลายเวทีแล้ว รวมทั้งเวทีการประกวดเยาวชนดนตรีแห่งประเทศไทยด้วย

เมื่อได้สอบถามว่า ทำไมพ่อแม่จึงสนับสนุนให้ลูกเรียนดนตรี "ครั้งแรกเมื่อตอนเด็ก พ่อแม่มองเห็นในมุมแค่ว่าดนตรีน่าจะเป็นความสามารถพิเศษ นอกเหนือจากตำราเรียนที่จะมอบให้ลูกเก็บไว้ใช้ติดตัวตอนโตได้ เมื่อโตขึ้น กัญได้ฉายแววความสามารถทางดนตรีอย่างชัดเจน ประกอบกับเชื่อมั่นในตัวคุณครูที่จะนำพากัญไปในด้านดนตรีได้เป็นอย่างดี"

เด็กหญิงกานต์ธิดา ปัญจปภาวิน อายุ ๗ ปี เกิดเมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๒ เป็นลูกสาวคนเล็กของคุณพ่อสุเมธ ปัญจปภาวิน และคุณแม่ดรุณี ปัญจปภาวิน คุณพ่อประกอบอาชีพเป็นพนักงานบริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน) คุณแม่เป็นแม่บ้าน กานต์ธิดาเริ่มเรียนไวโอลินครั้งแรกเมื่ออายุ ๕ ปี กับครูสอนพิเศษนอกเวลาเรียน ปัจจุบันเรียนไวโอลินกับอาจารย์ฟาง (กมลมาศ เจริญสุข) ที่โรงเรียนสอนดนตรีเอื้อมอารีย์

กานต์ธิดาผ่านการประกวดได้รางวัลที่ ๑ แข่งขันดนตรีนานาชาติ (International Music Competition London) ซึ่งเป็นรางวัลชนะเลิศ (Grand Prize Virtuoso 2017) ประเภทการแสดงเดี่ยวไวโอลินในรุ่นอายุไม่เกิน ๘ ปี (Young Musician)

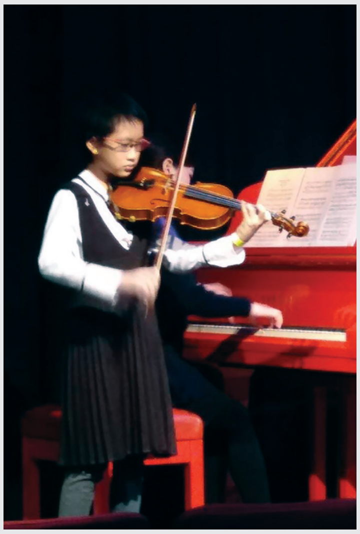

(ซ้าย) เด็กหญิงกัญ ชัยลาภศิริ
(กลาง) เด็กหญิงกานต์ธิดา ปัญจปภาวิน
(ขวา) ถ่ายภาพหมู่ร่วมกันหน้าหอแสดงรอยัลอัลเบิร์ต (Royal Albert Hall)

โดยได้รับเลือกให้ไปแสดงที่หอแสดงรอยัลอัลเบิร์ต (Royal Albert Hall, Elgar Room)

พ่อแม่สนับสนุนให้ลูกเรียนดนตรีเพราะว่า "เริ่มแรกอยากให้ลูกได้เรียนดนตรีเพื่อจะฝึกสมาธิและหากิจกรรมเสริมให้ลูก เมื่อลูกเรียนดนตรีไปแล้ว ก็สามารถเรียนรู้เร็ว มีพัฒนาการที่ดี และมีความชอบมีความรักในดนตรี พ่อแม่จึงสนับสนุนลูกอย่างต่อเนื่อง ให้ลูกได้ก้าวไปเรื่อยๆ พรสวรรค์สร้างได้ แต่ต้องสร้างเอง"

เด็กทั้ง ๒ คน (กัญและกานต์ธิดา) ได้รางวัลโอกาสที่จะไปแสดงที่ประเทศอังกฤษ แม้เป็นเงินพ่อแม่เอง ก็เพื่อให้โอกาสแก่ลูก โอกาสที่จะได้ขึ้นแสดงในหอแสดงรอยัลอัลเบิร์ต เป็นเวทีสุดยอดของโลก เดินทางไปเมื่อวันที่ ๒ เมษายน แสดงในวันที่ ๔ เมษายน เวลา ๑๑.๓๐-๑๕.๐๐ น. และจะเดินทางกลับในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งวันนั้นก็จะมีเด็กอื่นๆ ที่ได้รับรางวัลร่วมแสดงด้วย สามารถที่จะดูผ่านสื่อออนไลน์ได้ ดนตรีช่วยให้พ่อแม่ลูกหันมาทำเรื่องเดียวกัน คือ การศึกษาดนตรีของลูก ดนตรีช่วยให้ลูกบินข้ามน้ำข้ามทะเลไปที่อังกฤษ ดนตรีจึงมีความสำคัญต่อครอบครัวทุกคน

แม้จะเป็นเรื่องเล็กๆ สำหรับสังคมไทย แต่ก็เป็นเรื่องใหญ่ของเด็กและครอบครัวที่เติบโตในสังคมไทย ซึ่งเด็กไทยสามารถพัฒนาฝีมือให้เก่งได้ แต่เด็กไทยนั้น พ่อแม่ต้องดูแลเองทั้งหมด รัฐไม่สามารถที่จะช่วยเหลืออะไรได้ เทวดาก็ช่วยไม่ได้ ในที่สุดก็ต้องช่วยตัวเอง เพื่ออนาคตลูก อนาคตประเทศไทย พ่อแม่ก็ต้องแบกรับเองทั้งหมด

เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ชีวิตไม่แพงแต่มีคุณค่า

เมื่อตอนค่ำของวันเสาร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้ทราบข่าวการเสียชีวิตของคุณเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ อย่างกะทันหัน เนื่องจากภรรยาไปต่างจังหวัด คุณเสถียรนั้นอยู่บ้านคนเดียว แถวริมคลองบางขุนเทียน เกิดที่นั่นและเสียชีวิตที่นั่นด้วย เมื่อภรรยากลับมาบ้านพบว่าคุณเสถียรได้เสียชีวิตไปแล้ว น่าจะมากกว่า ๒๔ ชั่วโมงด้วยซ้ำไป เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ได้จากไปอย่างง่ายๆ อย่างผู้มีบุญ ไม่มีใครรู้ไม่มีใครเห็น และไม่ได้สั่งลากัน ไปอย่างสงบเพียงอายุ ๕๕ ปี ทิ้งความเสียดายไว้กับคนข้างหลัง เสียดายว่าตายเร็วไปหน่อย เสียดายที่ไม่รู้ ไม่มีแววว่าป่วยไข้ เสียดายที่ยังทำงานได้อีกมาก เสียดายที่ทำงานค้างอยู่ เสียดายที่ไม่ได้คุยกัน เสียดายที่ยังคิดถึงกันอยู่

เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เป็นใคร คงไม่สำคัญ แต่ที่สำคัญคือ อยู่อย่างเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ไม่เบียดเบียนใคร ไม่ทำร้ายใคร จากไปแล้วคนคิดถึง เขาเป็นคนชอบดนตรีและชอบค้นคว้าเรื่องดนตรี โดยเฉพาะเรื่องดนตรีในสมัยรัชกาลที่ ๖ ดนตรีไทย ดนตรีสากล ค้นคว้าเขียนชีวิตความเป็นอยู่ของนักดนตรีชาวบ้าน เขาจึงมีเพื่อนเยอะ นอนที่ไหนก็ได้ อยู่ที่ไหนก็ได้ ไม่มีเงินก็อยู่ได้ มีอะไรก็กินอย่างนั้น ไม่รู้ร้อนรู้หนาว เห็นว่าเป็นคนที่พ้นทุกข์ แต่ก็จะขี้เกรงใจคน ไม่ต้องการจะเป็นภาระใคร ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อกับคนที่ชอบพอถูกคอกัน อยู่เงียบๆ ไปเงียบๆ หายไปเฉยๆ

เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เป็นคนธรรมดาสามัญ เมื่ออายุน้อยทำหน้าที่เป็นผู้รับใช้ให้บริการในตำแหน่ง "ขุนเชี่ยวสุราชง" บริการให้กับคุณหลวงทั้งหลาย (หลวงถองสุราบาน) เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในงานชงอย่างยิ่ง ชงจนดึกดื่น ชงจนสว่างก็ไม่ปริปากพูด ชอบอ่านหนังสือ ชอบค้นคว้า บ้าดนตรีไทย รู้จักคนไปหมด ที่สำคัญเป็นคนที่เขียนหนังสือเก่ง รู้มาก

หนังสือ La Marcia dell'elefante bianco

และมีข้อมูลมาก แต่ก็พูดน้อย ค้นหาความจริงหาหลักฐาน นักวิชาการหลายคนต้องอาศัยข้อมูลของเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เขาเป็นแหล่งข้อมูล เป็นตาความรู้ที่จะสืบค้นในลำดับต่อไป ใครอยากได้ข้อมูลดนตรีไทยก็ต้องหาเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เป็น "หลวงสนองค้นดั่งใจ" ค้นได้ทุกเรื่องที่ชอบ ส่วนว่าจะใช้เวลานานแค่ไหนนั้นตอบไม่ได้ หากไม่พบข้อมูลก็จะไม่มาให้เห็นหน้าเลย เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็จะรีบมาบอกให้คนสั่งได้ชื่นใจ เชื่อใจเชื่อมั่นในข้อมูล บางครั้งข้อมูลที่ได้นั้นขัดแย้งกับความเชื่อเดิมๆ แต่ก็ต้องยอมจำนนด้วยหลักฐานที่เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ได้ค้นมายืนยัน

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้เขียนได้เคยถามว่าอยากทำอะไร คุณเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ตอบว่า "อยากรู้ข้อมูลของครูดนตรีฝรั่งที่ชื่ออัลเบอร์โต นาซารี (Alberto Nazzari) เพราะเชื่อว่าเป็นบุคคลสำคัญที่เข้ามาควบคุมวงดนตรีวงเครื่องสายฝรั่งหลวง พ.ศ. ๒๔๕๔ สมัยรัชกาลที่ ๖ ต่อมาจมน้ำตายในเมืองไทย ซึ่งไม่มีข้อมูลหรือมีข้อมูลน้อย ยังสงสัยไม่กระจ่างเท่าที่ควร คนไทยก็ไม่รู้จักและคนไทยก็ไม่สนใจ"

"ผมได้สั่งซื้อหนังสือมาเล่มหนึ่ง (La Marcia dell'elefante bianco) หลานสาวของนาซารี (Adriana Lo Faro) เป็นคนเขียน บ้านอยู่ที่เมืองตูริน แต่ผมอ่านไม่ออกแปลไม่ได้ เพราะว่าเป็นภาษาอิตาเลียน ได้ไปปรึกษาอาจารย์หมอพูนพิศ (อมาตยกุล) ก็ชวนกันไปหาหลวงพ่อแฟรงค์ที่วัดดอนบอสโก ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ท่านแปลให้ฟัง รู้สึกตื่นเต้นมาก ซึ่งเป็นข้อมูลของนาซารีที่มีมากที่สุด" เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เล่าให้ฟัง

ครูนาซารีเป็นนักดนตรีชาวอิตาเลียน เป็นผู้ควบคุมดูแล ได้แสดงผลงานดนตรีคลาสสิกไว้ในเมืองสยาม ผลงานการแสดงครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๑ โดยวงเครื่องสายฝรั่งหลวง ทำเป็นละครเพลงฝรั่งชื่อ คาวาล์เลอเรีย รูสติกาน่า

เดินทางไปตรวจงานแกะหินประติมากรรมนางฟ้าสีซอ (ภาพจากซ้าย: ศ.นพ.ศรีประสิทธิ์ บุญวิสุทธิ์ รศ.ดร.สุกรี เจริญสุข ช่างจิอันโนนิ (Giannoni) ดร.สมศักดิ์ ลีสวัสดิ์ตระกูล และเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์)

สุกรี เจริญสุข และเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ยืนหน้ารูปปั้นของลีโอนาร์โด ดาวินชี ตรงข้ามโรงโอเปร่า เมืองมิลาน

(Cavalleria Rusticana) ประพันธ์โดยมาสกัญญี (Pietro Mascagni)

เพื่อไม่ให้ค้างคาใจ ก็ได้ชักชวนกันเดินทางไปประเทศอิตาลี (๑๗-๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘) ซึ่งถือเป็นการเดินทางไปยุโรปครั้งแรกของเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ "หนังสือเดินทางก็ไม่มี ชวนไปในสิ่งที่เป็นไปไม่ได้" เสถียรบ่น แต่ก็ไม่ได้ไปทำหนังสือเดินทาง (เพราะเกรงใจ ไม่อยากจะเชื่อ และไม่มีเงินทำหนังสือเดินทาง) เมื่อยื่นคำขาดว่าต้องไปทำให้เสร็จพร้อมมีผู้กำกับจัดการให้ ก็ดำเนินการจนเสร็จพร้อมสูทชุดใหม่สวยงามพร้อมเดินทาง

ได้ตกลงกันว่า เมื่อกลับมาเมืองไทยก็จะจัดงานฉลองครบรอบร้อยปี (๑๐๐ ปี) วงเครื่องสายฝรั่งหลวง ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยจะจัดรายการเพื่อนำผลงานละครเพลงฝรั่งที่เคยจัดมาแสดงย้อนยุคเรื่องคาวาล์เลอเรีย รูสติกาน่า (Cavalleria Rusticana) เพื่อรำลึกการก่อตั้งวงเครื่อง

เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ยืนหน้าหอเอนเมืองปิซ่า

เป้าหมายของเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ได้เผชิญหน้ากับข้อมูลของอัลเบอร์โต นาซารี เก็บรักษาในบ้านของหลานตา (Adriana Lo Faro)

เสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ ยืนหน้าประติมากรรมเดวิด กลางเมืองฟลอเรนซ์

สายฝรั่งหลวง บรรเลงโดยวงดุริยางค์ฟีลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) ควบคุมวงโดยวาทยกรชาวอิตาเลียน อัลฟองโซ สการาโน (Alfonso Scarano) ได้ขอร้องและมอบหมายให้คุณเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เป็นผู้เขียนประวัติที่สมบูรณ์ของครูอัลเบอร์โต นาซารี และข้อมูลการแสดงทั้งหมดในสมัยเมื่อ ๑๐๐ ปีที่แล้วออกเผยแพร่

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๙) เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ งานแสดงทั้งหมดของวงทีพีโอในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ ต้องยกเลิกและเลื่อนออกไปแสดงในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ แต่ก็ยังยืนยันคงรายการแสดงเดิมไว้อยู่ สูจิบัตรเดิม ข้อมูลเดิมซึ่งเขียนโดยเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์

การเดินทางไปอิตาลีครั้งนั้น ได้

อาศัยความรู้ดูความถูกต้องของเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เรื่องการแกะหินเจ้าหญิงสีซอ ได้เดินทางไปดูประติมากรรมสำคัญที่เมืองต่างๆ ของอิตาลี ประติมากรรมดาวินชี ที่เมืองมิลาน ประติมากรรมเดวิดที่เมืองฟลอเรนซ์ ไปดูหอเอนที่เมืองปิซ่า เป็นต้น อีกทั้งยังได้ไปตรวจข้อมูลของอัลเบอร์โต นาซารี (จากหลานตา) ที่เมืองตูริน ซึ่งเป็นความเบิกบานใจเป็นที่สุดของเสถียร ดวงจันทร์ทิพย์ เมื่อได้พบกับข้อมูลที่ข้องใจและเฝ้าหวังว่าสักวันหนึ่งจะได้พบกับข้อมูลเหล่านั้น กลับมาแล้วก็ทวงข้อมูลที่เขียนเพื่อไปทำสูจิบัตรคาวาล์เลอเรีย รูสติกาน่า ถึงวันนี้ก็หมดเวลาทวงต้นฉบับแล้ว

บีบีซีซิมโฟนีออร์เคสตร้า ได้มาแสดงแล้วด้วยเสียงที่ใสเพราะใจสะอาด

วงบีบีซีซิมโฟนีออร์เคสตร้า (BBCSO) จากประเทศอังกฤษ ได้เดินทางมาแสดงที่อาคารมหิดลสิทธาคาร ในวันที่ ๒๘-๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๙.๐๐ น. ทั้ง ๒ วัน มีนักดนตรีเต็มวงจำนวน ๑๐๖ คน นับเป็นครั้งแรกที่มีวงดนตรีอาชีพจากอังกฤษเข้ามาแสดงที่ศาลายา สำหรับวงบีบีซีซิมโฟนีออร์เคสตร้า (BBCSO) กับสำนักข่าวบีบีซีนั้น เป็นคนละส่วนกัน ไม่ได้เกี่ยวข้องกัน เดี๋ยวเอาไปปนกันจะทำให้เข้าใจผิดกันไปใหญ่

วงบีบีซีซิมโฟนีออร์เคสตร้า (BBCSO) เป็นวงดนตรีอาชีพชั้นแนวหน้าของโลก มีการแสดงทั้งปี ไม่ต่างไปจากวงลอนดอนซิมโฟนี (London Symphony) ไม่ต่างไปจากวงบอสตันซิมโฟนี (Boston Symphony) นักดนตรีที่มีฝีมือของโลกก็ไปอยู่กับวงบีบีซี มีรายการแสดงประจำ มีผู้ควบคุมวงดนตรีที่มีชื่อเสียง มีหอแสดงดนตรีเป็นของตนเอง ที่สำคัญก็คือ วงบีบีซีเดินทางไปแสดงตามเมืองต่างๆ มาแล้วทั่วโลก

ความจริง เราก็มีความพยายามที่จะเชิญวงดนตรีระดับนานาชาติ ให้เข้ามาแสดงที่อาคารมหิดลสิทธาคารหลายปีแล้ว เพราะเข้าใจว่าวงดนตรีระดับโลกทั้งหลายจะต้องจองเวลาล่วงหน้า ๒-๓ ปี ซึ่งเป็นความยากลำบากมาก เพราะเมืองไทยนั้นมีการปฏิวัติบ่อย ทำให้วางแผนลำบาก วงดนตรีต่างประเทศก็กลัวว่าจะไม่ปลอดภัยที่จะเข้ามาแสดง จึงทำให้เข้าใจเอาได้ว่า วงดนตรีระดับโลกคือเครื่องหมายของความปลอดภัย เป็นเครื่องหมายของความสงบ และเป็นเครื่องหมายของความเจริญ อาจจะเพิ่มอีกเหตุผลก็ได้ว่า วงดนตรีคลาสสิกเป็นเครื่องหมายของความอุดมสมบูรณ์ เพราะค่าตัววงดนตรีระดับโลกนั้นแพงมาก ไม่เหมาะกับประเทศด้อยพัฒนาแต่อย่างใด

เพราะมีความเชื่อว่า ดนตรีเป็นเครื่องหมายของความเจริญ ดนตรีเป็นความละเอียดอ่อนของเสียงที่ไพเราะสวยงาม ดนตรีอยู่กับคนที่มีจิตใจดี "เสียงใสใจสะอาด" ก็น่าจะช่วยผลักดันสนับสนุนให้ประเทศไทยเจริญโดยการเชิญวงดนตรีระดับโลกมาแสดงบ่อยๆ นอกจากจะช่วยขัดเกลาจิตใจของคนในสังคมแล้ว ยังบอกไปกับชาวโลกได้ว่าประเทศไทยนั้นเจริญ ดังนั้น เทศกาลดนตรีต่างๆ ที่จัดขึ้นในประเทศไทย ก็เป็นความพยายามที่จะช่วยผลักดันให้ชาวโลกรับรู้ว่าประเทศไทยเจริญแล้ว

ยิ่งในช่วงเวลานี้ ก็น่าจะช่วยกันสร้างภาพลักษณ์ของประเทศให้มากขึ้น เพราะ

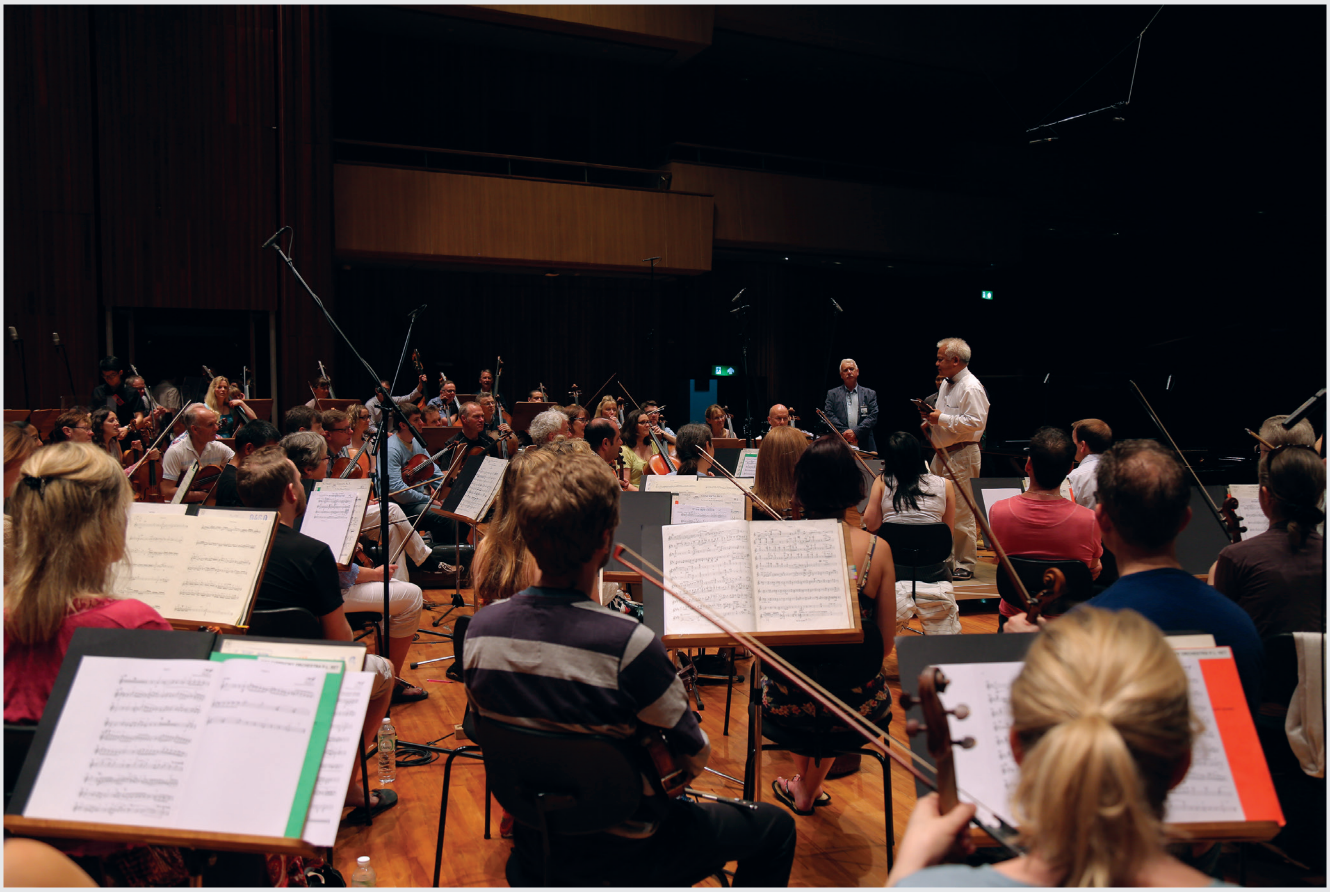

เมื่อสำนักข่าวต่างประเทศก็นำเสนอข่าวว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับความน่าเชื่อถือลำดับที่ ๑๐๑ เรื่องความฉ้อฉลคดโกง ความจริงอุปทูตอังกฤษประจำประเทศสยาม (เบอร์นี่ พ.ศ. ๒๓๖๕) บันทึกไว้ว่า "อันชนชาวสยามนั้นมีอุปนิสัยฉ้อฉลและคดโกง" อีกข่าวหนึ่ง ประเทศไทยมีความเสี่ยงการปฏิวัติรัฐประหารเป็นลำดับ ๒ รองจากประเทศบุรุนดี ในแอฟริกา ที่สุดยอดอีกข่าวคือ ประเทศไทยมีวันหยุดประจำชาติเป็นลำดับ ๒ ของโลก รองจากศรีลังกา แค่ข่าวเหล่านี้ติดลำดับโลก ซึ่งเป็นไปในทางลบ ก็ทำให้ประเทศเสียชื่อมากพอสมควรแล้ว

หากจะนับความสัมพันธ์ไทยอังกฤษตามหลักฐานของอังกฤษ ได้มีความสัมพันธ์ทางการค้ากันตั้งแต่ พ.ศ. ๒๑๕๓ โดยฝ่ายอังกฤษเดินทางเข้ามากรุงศรีอยุธยา ส่วนฝ่ายสยามได้ส่งคนไปอังกฤษ เมื่อปี พ.ศ. ๒๒๒๗ ในการนับนั้นก็ขึ้นอยู่กับหลักฐานว่าใครจะนับเริ่มต้นความสัมพันธ์ตั้งแต่ปีไหน ซึ่งรวมความว่าความสัมพันธ์ไทยอังกฤษมีไม่ต่ำกว่า ๔๐๐ ปี ครั้งนี้วงบีบีซี (BBCSO) มีความประสงค์ที่จะถวายพระเกียรติยศด้วยเสียงดนตรี โดยวงจะบรรเลงบทเพลงพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศด้วย

อังกฤษเป็นประเทศที่เป็นเกาะ แต่มีอิทธิพลต่อโลกอย่างมาก เนื่องจากความรู้การเดินทางโดยเรือ มีการค้าขาย มีบทบาทสำคัญในเรื่องการศึกษา ด้านภาษา วัฒนธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ถือเป็นวิทยาการของโลก ภาษาก็กลายเป็นภาษาของโลก วัฒนธรรมของโลก ความรู้ของโลก และเป็นรากฐานการศึกษาของโลกด้วย เราได้ค้นพบว่า คนชั้นสูงของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ได้รับการศึกษาเรียนรู้จากประเทศอังกฤษ แม้กระทั่งรสนิยมก็ต้องเป็น "ผู้ดีอังกฤษ" ถือเป็นรสนิยมที่เป็นมาตรฐานสากล

เพลงประจำชาติต่างๆ เริ่มต้นที่ประเทศอังกฤษ เมื่ออังกฤษแผ่อำนาจไปปกครองอาณานิคม อังกฤษก็ใช้เพลงชาติ (God Save the Queen) เป็นอาวุธทางวัฒนธรรมซึ่งเป็นอำนาจแฝงในการล่าอาณานิคม โดยประเทศนั้นๆ ใช้เพลงเคารพหรือเพลงคำนับ เพลงแตรเพื่อเรียกทหารเข้าแถว ใช้เพลงชาติ (God Save the Queen) ทั้งนี้ ประเทศสยามเอง ก็เคยใช้เพลงชาติอังกฤษเป็นเพลงคำนับอยู่ถึง ๑๙ ปี ระหว่าง พ.ศ. ๒๓๙๕-๒๔๑๔ ตั้งชื่อใหม่ว่า จอมราชจงเจริญ หรือสรรเสริญพระบารมีอังกฤษ

ปัจจุบันอังกฤษเป็นประเทศมหาอำนาจทางวัฒนธรรม โดยขายรสนิยมเป็นสินค้า ขายกึ๋นที่เป็นความคิดสร้างสรรค์ ขายแรงบันดาลใจ ขายจินตนาการ ขายความบันเทิง ขายกีฬา ขายดนตรีทุกชนิด ขายละครเพลง ขายเสื้อผ้า แฟชั่น รวมทั้งเป็นคนกลางขายกินหัวคิวด้วย อังกฤษจึงเป็นศูนย์กลางความเจริญของโลก แม้กระทั่งขายข่าวที่เกิดขึ้นที่ไหนก็ได้ในโลก คนทั้งโลกก็ต้องดู

ข่าวของตัวเองผ่านสื่อของอังกฤษ

การเดินทางมาของวงบีบีซี (BBCSO) ได้รับความร่วมมือจากกระทรวงการต่างประเทศของไทย สถาบันวัฒนธรรมอังกฤษ (British Council) ซึ่งก็เป็นราคาที่แพงมาก แต่เมื่อเราต้องการให้โลกมาอยู่ที่เราบ้าง ก็ต้องลงทุนซื้อโลกมาไว้ที่ศาลายา ในแง่เศรษฐกิจนั้นไม่คุ้ม แต่ในแง่ของการศึกษา ในแง่ราคาของความน่าเชื่อถือแล้วคุ้มค่ามาก อย่างน้อยๆ เด็กที่เรียนดนตรีได้มีโอกาสกระทบไหล่ดารา นักดนตรีได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังคนระดับโลกด้วยตัวเอง ชาวโลกก็มองภาพประเทศไทยใหม่ เห็นว่าประเทศไทยก็มีความพร้อมและมีความเจริญ

การแสดงของวงบีบีซี (BBCSO) ทั้ง ๒ วัน ไม่เหมือนกัน วันแรก (๒๘ มีนาคม) เป็นเปียโนคอนแชร์โตของบริทเต็น (Benjamin Britten) และซิมโฟนี หมายเลข ๑ ของวอลตัน (William Walton) ส่วนวันที่สอง (๒๙ มีนาคม) เป็นเปียโนคอนแชร์โตของโมสาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) เพลงของเมนเดลส์โซห์น (Felix Mendelssohn) และเพลงของเอลการ์ (Edward Elgar) ทั้งสองวันมีเบนจามิน กรอสเวนอร์ (Benjamin Grosvenor) เป็นนักเปียโน และมีเอ็ดเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Edward Gardner) เป็นวาทยกร

สำหรับบัตรชมการแสดงนั้น มีตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท ๒,๐๐๐ บาท ๓,๐๐๐ บาท ๔,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาท ๖,๐๐๐ บาท ๘,๐๐๐ บาท และ ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก็เป็นราคาที่แพงที่สุดเท่าที่เคยจัดงานมา แต่เมื่ออยากทำ มีคนช่วยน้อยก็ต้องช่วยตัวเอง เป็นรายการที่วัดใจกันว่า ประเทศไทยมีคนฟังดนตรีคลาสสิกจริงหรือ เพราะเคยเห็นราคาบัตรดนตรีร็อก ดนตรีป๊อปราคาแพงมากจนน่าตกใจ งานนี้ดนตรีคลาสสิกแม้จะขายบัตรหมดทุกที่นั่งยังไม่สามารถคลุมค่าใช้จ่ายได้ แต่อย่างน้อยได้ซื้อราคาความน่าเชื่อถือให้กับประเทศ ซื้อของดีมาให้นักเรียนดู เพราะเรามีอาคารมหิดลสิทธาคาร ซึ่งหรูไม่แพ้ใครอยู่แล้ว หากว่ามีผู้ชมที่หรูหราด้วย อีกหน่อยวงดนตรีสุดยอดของโลกก็สามารถมาแสดงที่ประเทศไทยได้ โดยไม่ต้องกลัวว่าจะไม่มีคนดู ในขณะที่คนดูก็พร้อมจะจ่ายค่าตั๋วด้วย แต่ถ้าคนดูยังไม่พร้อมที่จะจ่าย ก็ต้องรอคอยเวลากันต่อไป เพราะต้องไปหาผู้สนับสนุนมาจ่าย แล้วแจกตั๋วฟรีให้คนดู ซึ่งก็จะได้คนดูที่มีรสนิยมสูงแต่ไม่มีงบประมาณจ่าย ซึ่งประเทศไทยก็ต้องรอคอยเวลาไปอีกสักพักหนึ่ง

วันแรก วงบีบีซี (BBCSO) เล่นเพลงของนักประพันธ์ชาวอังกฤษสมัยใหม่เป็นหลัก โดยไม่ง้อผู้ฟังแต่อย่างใด ผู้ฟังวันนั้นก็ตกใจเหมือนกันเพราะคนที่อยากจะฟังก็ไม่มีเงินจะซื้อบัตร คนที่ซื้อบัตรก็ไม่มีเวลามาฟัง มีที่นั่งว่างอยู่หลายที่นั่งทีเดียว ในที่สุดก็ต้องจัดการใหม่เพื่อให้คนดูดีหน่อยเพราะไหนๆ ก็ลงทุนไปแล้ว จึงเปิดโอกาสให้นักเรียนดนตรีและนักดนตรีเข้าชม โดยอาศัยบัตรที่ซื้อโดยมหาเศรษฐี

วันที่สอง วงบีบีซี (BBCSO) เล่นเพลงตลาด มีมิตรรักแฟนเพลงจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใหญ่ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของไทย (ดอน ปรมัตถ์วินัย) ท่านเอกอัครราชทูตอังกฤษประจำประเทศไทย (ไบรอัน จอห์น เดวิดสัน) ซึ่งได้มาชมการแสดงดนตรีที่อาคารมหิดลสิทธาคารครั้งแรก วันนี้งานจบลงด้วยการเลี้ยงส่งนักดนตรีเมื่อแสดงสิ้นสุดลง ในฐานะผู้จัดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล และคนไทย ก็หน้าบานกันทีเดียว เพราะนักดนตรีวงบีบีซี (BBCSO) ทุกคนประทับใจยิ่งที่ได้มาแสดงครั้งนี้ มีการต้อนรับที่อบอุ่นมีบรรยากาศในการดูแลที่ดี มีผู้ชมผู้ฟังดนตรีอุ่นหนาฝาคั่ง และนักดนตรีทุกคนก็อยากมาแสดงที่ประเทศไทยอีก

The 28th and 29th of March 2017 saw the legendary BBC Symphony Orchestra play in The College of Music, Mahidol University's very own Prince Mahidol Hall. This was a historic event for classical music in Thailand as it was the debut performance of the BBC Symphony Orchestra in Thailand, and was therefore both an honour and a privilege for The College of Music, Mahidol University to host the historic occasion. The two-day performance serves as one leg of the orchestra's world tour which takes them to Dubai and Myanmar.

Reaching Out to the World

Story: Nitima Chaichit (นิธิมา ชัยชิต)
Assistant Editor of Music Journal
College of Music, Mahidol University

This historically prestigious event was proudly brought to you by The College of Music, Mahidol University in collaboration with the Thailand Foundation, the British Embassy Bangkok, the British Council and British Chamber of Commerce (BCCT). This event was dedicated to the memory of His Majesty the Late King Bhumibol Adulyadej, who was a great musician and lover of music himself, and the program included some of His Majesty's musical works.

The BBC Symphony Orchestra was founded in 1930 and has played an integral part in British classical music society since. The two-day concert was conducted by the accomplished and seasoned Edward Gardner while the young and talented pianist Benjamin Grosvenor served as the audience-enthralling soloist.

Edward Gardner is a Chief Conductor of the Bergen Philharmonic Orchestra, a position he assumed in October 2015 and led the orchestra on their 250th anniversary gala concert. Mr. Gardner has worked with the BBC Symphony Orchestra on many occasions as well as with many other world-class orchestras including the Royal Concertgebouw Orchestra, Orchestre National de France, Rotterdam Philharmonic, Frankfurt Radio, Orchestre Philharmonique de Radio France, Swedish Radio, and many more.

Edward Gardner was born in 1974 in Gloucester and was educated at Cambridge and the Royal Academy of Music, under the teaching of Colin Metters, graduating in 2000. Throughout his time at English National Opera (ENO), in 2008 and 2009, he received the Best Conductor for the Royal Philharmonic Society Award. In addition to this, he was awarded an Order of the British Empire (OBE) for his services to music at the Queen's Birthday Honours.

Headlining the stage alongside Edward Gardner was the talented young pianist, Benjamin Grosvenor. Although young, Grosvenor is a seasoned and accomplished musician with many awards and accolades under his belt, he has impressed and enthralled audiences and critics the world over.

Benjamin Grosvenor began piano lessons with his mother at the tender age of 6. However, he first came to fame at the age of eleven as the winner of the Keyboard Final of the 2004 BBC Young Musicians Competition. In 2016, he was announced as the primary inheritor of The Ronnie and Lawrence Ackman Classical Piano Prize with the New York Philharmonic. He has performed with many orchestras including the London Philharmonic, Tokyo Symphony, RAI Torino, Philharmonic Orchestra, and many more.

At the age of nineteen Grosvenor performed with the BBC Symphony Orchestra at the First Night of the 2011 BBC Proms. In 2012 he performed with the Royal Philharmonic Orchestra and Charles Dutoit, then in 2014 for a recital and Chopin's Piano Concerto No. 1 with the BBC Philharmonic and Gianandrea Noseda. In 2015, he appeared at the Last Night of the Proms performing Shostakovich's Piano Concerto No.2 with the BBC Symphony Orchestra and Marin Alsop.

Benjamin is recognized as the youngest British musician and the first British pianist to sign to the music label Decca Classical in almost 60 years. In 2014, Benjamin has released Dances, a recital album that was described as 'breathtaking' (The Guardian).

Mr. Gardner, Mr. Grosvenor, and Mr. Paul Hughes (the talented general manager of the BBC SO) honoured the music journal by taking some time to answer some questions.

Hello, first of all, how do you find Thailand?

Mr. Gardner: I think it is wonderful. We just came from Dubai, which is obviously a very new place, but just walking around the city last night, you're inundated with visions of culture, history, and beauty. It is my first time here but I had a great day looking around yesterday. So I am looking forward to the Thai public in the concert tonight.

Mr. Grosvenor: I've enjoyed it very much. Also just coming from Dubai it's quite the contrast. I didn't have so much time to explore yesterday because I had to practice a little bit in the evening. I went out in Bangkok and there's a wonderful vibrancy in the city, such life and culture in the streets – it's very nice.

Mr. Hughes: I think it is an extraordinary city; it is like a sensory overload, the sights, the smells, the colours and the tastes. I think it is kind of bigger in technique colours. And we had a great fun yesterday, riding around in a Tuk-Tuk (laughing). It was our first time going around the streets; I will never forget that, it was exciting.

What were your reasons for pursuing a career in classical music? (Why not any other genre?)

Mr. Gardner: I wasn't quite born into classical music, but like many British musicians, I sang in a cathedral choir from a young age. It was tied into the schooling in the U.K. I sang voice in the Gloucestershire Cathedral from when I was seven. From that age I was singing two hours a day, so music was a part of my DNA from that period. From then on I couldn't really imagine living without doing it, doing it as full-time as I possibly could.

Who or what is your inspiration?

Mr. Gardner: There are so many different conductors and musicians that inspired me so it's very hard to say. I rarely work with a musician or great soloist that doesn't inspired me in some ways. And listening to recordings of great old conductors inspires me too. But the reason I conduct is because I love dramatic shape of pieces. However big or small, my obsession in music is to find the best flow or best dramatic shape of big musical pieces.

Mr. Grosvenor: Many different things of course, the artists and the conductors I have worked with, the other soloists I've worked with. I look up a lot to pianists of the past; there has been such a wonderful recording legacy and so many fantastic figures. So I look towards them and then of course the music I play.

I would imagine your job has its stressful moments, so how do you relax or unwind (do you have any hobbies?)

Mr. Gardner: I watch sports actually, the sport that is not very big in Thailand, cricket. I like that a lot. I love going to a day of cricket. I also read; just pretty normal pursuits actually.

Mr. Grosvenor: Same for me, nothing too extraordinary. I enjoy reading very much, catching up on TV shows,

movies, and I enjoy swimming. There's not any sport I'm particularly interested in although now and then I watch a football game or a tennis match. I am not so into cricket.

Mr. Gardner: I know, I know not many people are (laughing).

What are some of the greatest challenges you face as a conductor? (How do you deal with them?)

Mr. Gardner: I think that communication plays a massive part of one's job and I think building the audiences for the next 20, 30, and 40 years is a massive role of what we do. That at the moment is a huge challenge, which I think we are facing worldwide. How do we engage when there is not much music in the central education programs in many countries? It is really important that what you do here and what we do in the U.K. through the orchestra and through the educational system is really strong. There's not much difficulty of getting players in the future of a certain type, but we want to widen our reach as classical musicians into different parts of the community, poorer parts of the community. And at the same time find our audiences for the next 20 to 30 years. People who aren't afraid of classical music.

What are your musical taste besides classical? (What are you listening to right now?)

Mr. Grosvenor: I am listening to jazz now and then and I don't find myself listening to contemporary popular music very much, but I'm certainly aware of it. I can't really escape it as I have a brother with Down syndrome, and he always had a very strong interest in pop music, so because of him I know it quite well.

What do you think are the main differences between playing live and in studio recordings? (Does it require anything different?)

Mr. Grosvenor: It's a very different thing entirely. You can say part of the difficulty in playing in a studio is that you don't have the sort of natural electricity that an audience provides (in terms of excitement). So you sort of have to create for yourself a sense of adventure and exploration in the studio. I think you need to go in with an open mind and be prepared to try new things and to explore different ideas. While in the performance you have one moment, in the studio you have many moments, one after another, and there's lots of potential there for exploration and for trying new things. So when I go into a studio I try to be adventurous, I suppose.

What would you say has helped you most in your career as a conductor?

Mr. Gardner: Luck plays a very big part. Because as a conductor, we wave our arms around making no noise. You have to have someone with a good eye to see what you do, to be in the right place at the right time. I have had a lot of lucky breaks and I've had an enormous amount of support from Paul and the BBC as much as anyone, people who have invested in me at certain part of my career.

Mr. Hughes: The thing about luck is it's the juxtaposition of the opportunity and then fulfilment of that opportunity. The harder you work, the luckier you will get, as they say so.

What advice would you give young musicians pursuing a career as a performance artist, conductor, or perhaps even as a recording artist?

Mr. Gardner: Time, actually, just the ability to learn from others. What I benefitted from more than anything was sitting in rehearsals for other people when I was between the ages of 16 and 25. When you see people rehearsing you really see what it is. I think giving them that time within the environment of what we do is maybe the most precious thing.

What role do you play as a general manager?

Mr. Hughes: This tour basically, negotiating the deal, planing the programs and make the arrangement, working with Ajarn Richard and Dr. Sugree. Pulling the whole thing together, dealing with the BBC. I am also the head of the orchestra so I manage the team that runs it and then have the ideas for the next projects. I don't actually visibly do anything when I am on tour. People might think I am wandering around, not doing anything, having cups of coffee (laughing), but really what I am doing is networking, preparing the grants for the next visit and the return, and building on that. And that is what makes the job so interesting.

What are the biggest challenges in your job?

Mr. Hughes: There are many challenges, you know, budgets, always trying to make things work. I guess the biggest challenge is achieving your vision, having the idea, having the vision and how we are going to do that: one by one getting rid of the things that are in the way of achieving that. But the orchestra, they're a really lovely bunch, they are very nice to work with. I could be unhappy in charge of less compliant and unfriendly orchestras, but they are fabulous. I really enjoy working and touring with them. So that makes up for the other challenges.

BBC SO

โชว์ฝีมือระดับโลก สร้าง **"สวรรค์"** ใน **"มหิดลสิทธาคาร"**

เรื่อง: นฤตย์ เสกธีระ (Narit Sektheera)
บรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์มติชน

เมื่อวันที่ ๒๘ และวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ หอประชุมมหิดลสิทธาคาร มหาวิทยาลัยมหิดล วง **BBC Symphony Orchestra** หรือ **BBC SO** วงออร์เคสตร้าระดับโลกจากประเทศอังกฤษได้เดินทางมาเปิดการแสดง

แสดงภายใต้ชื่อคอนเสิร์ตว่า **"BBC Symphony Orchestra Concerts in Bangkok"**

วง BBC SO เป็นวงเก่าแก่ของอังกฤษ ชื่อเสียงของวง BBC SO หลายคนคงรู้จักเป็นอย่างดีจากเทศกาล BBC Proms ซึ่งปีหนึ่งๆ จัดยาวเป็นสัปดาห์

ภายในงาน BBC Proms มีการแสดงคอนเสิร์ต มีวง BBC SO เป็นพระเอก มีผู้ชมซื้อบัตรเข้าไปชมจำนวนมาก จนกระทั่งมีเสียงเรียกร้องให้จัดเพิ่ม

ล่าสุด BBC SO ได้ขยายไปจัดงาน Proms แบบกะทัดรัดที่ดูไบ

BBC SO ได้แวะดูไบก่อนจะเดินทางมาเปิดการแสดงที่ประเทศไทยครั้งนี้ และหลังจากแสดงในไทยแล้ว ยังมีกำหนดการเดินทางไป workshop ที่กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่าต่อ

นี่แสดงว่าภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็อยู่ในสายตาของ BBC SO เหมือนกัน

สำหรับการแสดงที่หอประชุมมหิดลสิทธาคาร วันที่ ๒๘ และวันที่ ๒๙ มีนาคม มีโปรแกรมน่าสนใจทั้งสองวัน

โปรแกรมวันแรก เปิดการแสดงด้วยบทเพลง **กินรี สวีท (Kinari Suite)** บทเพลงพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

ตามมาด้วย บทเพลง **ดาดาวิลเล่ (Dadaville)** ประพันธ์โดย แกรี่ คาร์เพนเตอร์ (Gary Carpenter) นักประพันธ์ชาวอังกฤษ วัย ๖๙ ปี บทเพลง **Piano Concerto in D Major, Op. 13** ประพันธ์โดย เบนจามิน บริทเทน (Benjamin Britten) นักประพันธ์ดนตรีชาวอังกฤษ

(ค.ศ. ๑๙๑๓-๑๙๗๖) และบทเพลง **Symphony No. 1 in B-flat minor** ประพันธ์โดย วิลเลียม วอลตัน (William Walton) นักประพันธ์เพลงชาวอังกฤษ (ค.ศ. ๑๙๐๒-๑๙๘๓)

โปรแกรมวันที่สอง เริ่มด้วย บทเพลง กินรี สวีท เช่นกัน

ส่วนบทเพลงอื่นๆ ประกอบด้วย บทเพลง **Festive Overture, Op. 96** ประพันธ์โดย ดิมิทรี ชอสตาโกวิช (Dmitri Shostakovich) นักประพันธ์ดนตรีชาวรัสเซีย (ค.ศ. ๑๙๐๖-๑๙๗๕) บทเพลง **Piano Concerto No. 20 in D minor** ประพันธ์โดย โวล์ฟกัง อะมาดิอุส โมสาร์ท (Wolfgang Amadeus Mozart) นักประพันธ์ดนตรีชาวออสเตรีย (ค.ศ. ๑๗๕๖-๑๗๙๑)

บทเพลง **Calm Sea and Prosperous Voyage** ประพันธ์โดย เฟลิกซ์ เมนเดิลโซห์น (Felix Mendelssohn) นักประพันธ์ดนตรีชาวเยอรมนี (ค.ศ. ๑๘๐๙-๑๘๔๗)

และปิดท้ายด้วยบทเพลง **Enigma Variations, Op. 36** ประพันธ์โดย เอ็ดเวิร์ด เอลการ์ (Edward Elgar) นักประพันธ์ดนตรีชาวอังกฤษ (ค.ศ. ๑๘๕๗-๑๙๓๔)

ทั้งสองวันมี **เอ็ดเวิร์ด การ์ดเนอร์ (Edward Gardner)** ชาวอังกฤษ วัย ๔๒ เป็นวาทยกร และ **เบนจามิน กรอสเวเนอร์ (Benjamin Grosvenor)** นักเปียโนชาวอังกฤษ วัย ๒๔ รับหน้าที่โซโลเปียโน

Benjamin Grosvenor เป็นนักดนตรีอายุน้อย แต่ฝีมือเก่งฉกาจระดับโลก ขณะที่ Edward Gardner เคยได้รับรางวัล Conductor ยอดเยี่ยมแห่งปี ค.ศ. ๒๐๐๘ มาแล้ว

ในการบรรเลงเปียโนวันแรก บทเพลง Piano Concerto ประพันธ์โดย Benjamin Britten เป็นบทเพลงที่ผู้ประพันธ์ค่อนข้างโหด เพราะจังหวะที่กำหนดให้ผู้เล่นบรรเลงนั้นเข้าขั้นเร็วจี๋ ถ้านักเปียโนผู้ทำหน้าที่โซโลไม่แน่จริง ยากที่จะขับขานบทเพลงนี้ได้

เริ่มจาก **ท่อนแรก Toccata** เปียโนเปิดตัวโดยบรรเลงในลักษณะเครื่องเคาะจังหวะอย่างรวดเร็ว แต่ก็ยังฟังออกว่าเป็นท่อนแรก

แค่ท่อนเริ่มต้นนี้ Benjamin Grosvenor ก็ดึงให้ผู้ฟังทั้งหอประชุมจับจ้อง

สนใจทั้งผู้บรรเลง สนใจทั้งบทเพลง

บทเพลงนี้ประพันธ์ขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ออกแสดงครั้งแรกในงาน Proms โดย Benjamin Britten ผู้ประพันธ์ เป็นคนบรรเลงเปียโนเอง

เมื่อบทเพลงผ่านความเร่าร้อนในช่วงเริ่มต้นไปสักพัก เสียงเครื่องสายก็แสดงบทบาท ท่อนที่ได้ยินมีความแตกต่างจากท่อนแรก แต่เสียงเปียโนที่เหมือนกับการเคาะจังหวะก็ยังคงโผล่มาให้ได้สัมผัสอยู่ตลอดเวลา

ขณะแสดง ใครได้เห็น Benjamin Grosvenor ใกล้ๆ แล้วจะรู้ว่ามือและนิ้วที่เขาเคาะลงไปบนคีย์บอร์ดนั้นรวดเร็วจนมองแทบไม่ทัน

เราลองเคาะจังหวะตามการบรรเลงของ Benjamin Grosvenor พบว่า เคาะตามแทบไม่ทัน แต่ผู้บรรเลงเปียโนนอก

จากจะเคาะด้วยความเร็ว ยังต้องเคาะลงไปบนคีย์ที่ถูกต้องตามตัวโน้ตอีกด้วย

แหม ได้มาเห็นได้มาฟังการแสดงเช่นนี้ ถือเป็นบุญตา

หลังจากการนำเสนอทำนองแรกและทำนองที่สองผ่านไป บทเพลงเริ่มเข้าสู่ช่วงพัฒนาทำนองที่มีความแพรวพราว

มีอยู่ช่วงหนึ่งที่กลุ่มเครื่องสายบรรเลงทำนองช้า ขณะที่เปียโนยังคงเคาะจังหวะเร็ว แต่เสียงที่ได้ยินกลับกลมกลืนเข้ากันได้ดี โอ้โฮ ชอบมาก

เมื่อบทเพลงดำเนินถึงช่วงคาเด็นซา (Cadenza) ผู้ฟังทั้งหอประชุมจึงได้สัมผัสฝีมือการบรรเลงของ Benjamin Grosvenor อีกรูปแบบหนึ่ง

เป็นแบบการบรรเลงที่พลิ้วไหวไพเราะ โดยเฉพาะช่วงท้ายของคาเด็นซา Benjamin Grosvenor ได้พาให้ผู้ฟังล่องลอยไปตามตัวโน้ตที่สร้างสรรค์อย่างเยี่ยมยอด

บทเพลงท่อนนี้มาจบท้ายตอนที่ Benjamin Grosvenor นำเอาทำนองแรกที่ใช้เปียโนเป็นเครื่องเคาะจังหวะกลับมาอีกแป๊บหนึ่ง

จากนั้นวง BBC SO ขานรับ แล้วทุกอย่างก็สงบลง ... แหม สุดมัน

ท่อนที่สอง Waltz คราวนี้วิโอลาส่งเสียงเริ่มต้นดังเด่น ถ่ายทอดความสวยงามของบทเพลง ประสานกับเครื่องเป่าลมไม้แล้วส่งต่อให้เปียโนบรรเลงทำนองเดียวกับที่วิโอลาเล่นเมื่อสักครู่

ต่อมา เปียโนโชว์ลีลาด้วยการบรรเลงที่เร็วขึ้นๆ เร็วขึ้นๆ เร่งเร้าให้วง BBC SO เร่งจังหวะตาม

มาถึงช่วงนี้ ลืมไปเลยว่าท่อนนี้ใช้จังหวะวอลทซ์

เมื่อเปียโนบรรเลงถึงจุดสูงสุด วง BBC SO ออกมากระหน่ำ ขานรับทำนองอันเร่าร้อนนั้นก่อนจะลดระดับความร้อนแรงลง

ช่วงท้ายเปียโนกลับมาบรรเลงทำนองอันสวยงามในช่วงแรกของท่อนนี้ให้ได้ฟังอีกครั้ง โดยมีเครื่องเป่าลมไม้มาขานรับทีละเครื่องเล่น ทั้งโอโบ คลาริเน็ต และฟลู้ท ฟังแล้วให้ความรู้สึกละมุน

จากนั้นทุกอย่างก็จบลง

ท่อนที่สาม Impromptu เป็นท่อนที่ฟังแล้วชอบมาก เพราะท่วงทำนองอันลึกลับน่าค้นหาที่ Benjamin Grosvenor ถ่ายทอดออกมา ยั่วยวนให้ติดตาม

ทำนองอันไพเราะลึกลับนี้ได้กลายเป็น Theme ของบทเพลงท่อนนี้ จากนั้นการ Variations หรือ "แปรทำนอง" ก็เกิดขึ้นหลายรอบ โดยมีวง BBC SO เข้ามารับช่วงบรรเลงทำนองที่เป็นธีมดังขึ้น ขณะที่เปียโนเปลี่ยนไปทำหน้าที่เคล้าคลอแต่งแต้มให้การแปรทำนองแต่ละรอบมีความแตกต่าง

นั่งฟังมาถึงขณะนี้ ต้องยอมรับในฝีมือผู้ประพันธ์ และผู้บรรเลง

บทเพลงในท่อนสามบรรเลงเชื่อมต่อกับ **ท่อนสี่ March** โดยไม่ได้หยุดพัก

การเข้าสู่ท่อนสุดท้าย Benjamin Grosvenor ได้ค่อยๆ แปรเปลี่ยนท่วงทำนองแบบเนียนมาก

ทำนองมาร์ชที่เปียโนเคาะปล่อยเสียงออกมา ทำให้บรรยากาศทุกอย่างในหอประชุมมหิดลสิทธาคารเปลี่ยนไป

เปลี่ยนจากความลึกลับไปเป็น

ความองอาจ

กลุ่มเครื่องเป่าของวง BBC SO ออกมาป่าวประกาศทำนองมาร์ช ตอกย้ำให้รู้ว่า บทเพลงนี้ก้าวเข้าสู่ท่อนท้ายสุดแล้ว

ช่วงกลางท่อน Benjamin Grosvenor ดึงจังหวะช้าลง จากนั้น Benjamin Grosvenor ก็บรรเลงเปียโนเพิ่มความเร็วขึ้น ผู้ชมได้ฟังการบรรเลงแบบเร็วจี๋อีกครั้ง กระทั่งกลุ่มเครื่องเป่าลมไม้ช่วยกันดับความไวด้วยความช้า

และแล้วบทเพลงก็เข้าสู่ช่วงสุดท้าย

กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลืองออกมาประโคมทำนองมาร์ชอย่างกึกก้อง กลุ่มเครื่องสายออกมาขานรับอย่างงดงาม เสียงเปียโนถูกกลืนหายไปกับวงพักหนึ่ง

จนเมื่อวง BBC SO เบาเสียงลง เปียโนที่บรรเลงด้วยอัตราเร่งสูงสุดก็กระทบโสตผู้ฟังอีกคำรบ

เป็นการเร่งความเร็วครั้งสุดท้ายก่อนที่วง BBC SO จะสอดแทรกเข้ามาแล้วนำพาบทเพลงให้จบลงอย่างสะใจ

บราโว่ ...

ด้วยความมันสุดขีดของบทเพลง Piano Concerto บทนี้ เมื่อได้ฟังการบรรเลงบทเพลง Piano Concerto No. 20 ประพันธ์โดย Wolfgang Amadeus Mozart ในวันที่สอง ทำให้รู้สึกแตกต่าง

แม้ Benjamin Grosvenor จะบรรเลงบทเพลงของ Mozart ได้อย่างสวยงาม ถ่ายทอดบทเพลงที่เสมือนกับโอเปร่าตามบันไดเสียง D Minor ซึ่งถือเป็นบันไดเสียงแห่งความตายตามความประสงค์ของ Mozart และผลักดันความเจิดจำรัสตามบันไดเสียง D Major ในท่อนท้าย

แต่เมื่อเปรียบเทียบในแง่ความสนุก ความหลากหลาย รวมไปถึงความเร้าใจแล้ว ขอบอกว่าชอบ **Piano Concerto** ของ Benjamin Britten มากกว่า

ส่วนการบรรเลงของวง BBC SO นั้น ทั้งกลุ่มเครื่องเป่า ทั้งกลุ่มเครื่องสายได้สร้างความประทับใจจากบทเพลงที่บรรเลงให้ฟังทั้งสองวัน

การแสดงเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม วง BBC SO พาให้ผู้ฟังเพลิดเพลินไปกับตัวโน้ต ๒ ตัวตลอดทั้งเพลงที่ชื่อ ดาดาวิลเล่ (Dadaville) ประพันธ์โดย แกรี่ คาร์เพนเตอร์ (Gary Carpenter)

ตัวโน้ต ๒ ตัวที่ว่า คือ ตัว**เร** และตัว**ลา** หรือ ตัว **D** และตัว **A**

โน้ตทั้งสองตัวนี้ คาร์เพนเตอร์ประพันธ์ตามชื่อ “Dada” ซึ่งเป็นชื่อศิลปะแขนงหนึ่งของศิลปะแบบ Avant garde

ในสูจิบัตรอธิบายให้ฟังว่า *“...บุคลิกศิลปะแบบ Dadaism สะท้อนออกมาอย่างชัดเจนใน Section ที่กลุ่มเครื่องเป่ารับบทบาทโดดเด่น เริ่มตั้งแต่ทูบาแจกจ่ายไปยังเบสคลาริเน็ตและโอโบ Carpenter ใช้บาริโทนแซกโซโฟนกับทรอมโบนอย่างน่าสนใจ...”*

บทเพลงนี้นำไปสู่โลกแห่งความน่าฉงนสนเท่ห์

เหมือนกับผลงานทางศิลปะของ Max

Ernst ศิลปิน Dadaism ที่นำไม้ก๊อกมาสร้างเป็นกำแพงเหล็กแล้วใส่กรอบแขวนไว้

ทำให้ผู้คนฉงนสนเท่ห์ในผลงานว่าเบื้องหลังกำแพงเหล็กที่แลดูว่าแข็งแรงแต่แท้จริงทำจากไม้ก๊อกอันเปราะบางนั้น จะมีอะไร

เออ ไม่รู้ว่ามีอะไร แต่ที่รู้แน่ๆ คือชอบความสร้างสรรค์ที่นำเอาชื่อศิลปะมาแปลงเป็นตัวโน้ตตัวเร กับตัวลา แล้วใช้โน้ตสองตัวนี้ประพันธ์เป็นบทเพลงออกมาได้อย่างน่าฟัง

นอกจากนี้ ในการแสดงวันที่ ๒๙ มีนาคม กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลืองยังสร้างความประทับใจให้ผู้ฟังอีกครั้ง

บทเพลง Festive Overture ประพันธ์โดย Dmitri Shostakovich ได้เรียกเสียงปรบมือและเสียงบราโว่ได้ไม่น้อยเลย

บทเพลงนี้ Dmitri Shostakovich ได้รับการว่าจ้างจากรัฐบาลให้ประพันธ์เพื่อใช้ในงานเฉลิมฉลองครบรอบ ๓๗ ปี ปฏิวัติบอลเชวิคของรัสเซีย ซึ่งตรงกับ ค.ศ. ๑๙๕๔ และถือเป็นผลงานที่ Dmitri Shostakovich มีอารมณ์ครื้นเครงในระหว่างการประพันธ์

เพลงบทนี้เริ่มต้นด้วยการประโคมของเครื่องเป่าทองเหลือง และขับเคลื่อนไปด้วยความเร็ว เป็นอีกบทเพลงที่แสดงศักยภาพของกลุ่มเครื่องเป่า ฟังแล้วสนุกสมกับใช้ในงานเฉลิมฉลอง

ยิ่งตอนท้ายของบทเพลง ช่วงที่กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลืองแผดเสียงประโคมก่อนอำลา สังเกตได้ว่า มีสมาชิกของวง **Thailand Philharmonic Orchestra** หรือ TPO ของไทย เข้าไปร่วมบรรเลงอยู่ในวง BBC SO ด้วย

การเพิ่มเครื่องเป่าลมทองเหลืองและความสามารถของนักดนตรีที่สามารถบรรเลงได้ "เข้าขา" กัน ทำให้เสียงที่ได้ยินทรงพลัง

บทเพลง Festive Overture จึงจบลงอย่างยิ่งใหญ่ ปลุกเร้าอารมณ์ของผู้ฟังให้ฮึกเหิม

เสียงปรบมือกึกก้องที่กระหึ่มขึ้นทันทีหลังบทเพลงจบ คือข้อพิสูจน์ความพึงพอใจของผู้ฟัง

แต่สุดยอดของสุดยอดสำหรับการแสดงคอนเสิร์ตของวง BBC SO ครั้งนี้ คือเสียงจากกลุ่มเครื่องสาย

เสียงจากกลุ่มเครื่องสายสวยงามหมดจด สมกับเป็นวง Symphony Orchestra

การบรรเลงบทเพลง Symphony No. 1 ประพันธ์โดย วิลเลียม วอลตัน (William Walton) ในวันที่ ๒๘ มีนาคม เป็นส่วนหนึ่งที่ดึงให้ผู้ฟังหลายคนมาฟังการแสดงในวันที่ ๒๙ มีนาคม

บทเพลง Symphony No. 1 มีด้วยกัน ๔ ท่อน

ท่อนแรก Allegro assai เสียงทิมปานีตีรัวเบามากในช่วงต้น ขณะที่เสียงโอโบที่ถ่ายทอดท่วงทำนองแรกออกมาในช่วงแรกกลับกังวาน ได้ยินชัดเจน จากนั้นวง BBC SO ออกมาขานรับด้วยอย่างคึกคัก เสียงสูงจากเครื่องเป่าและเครื่องสายประสานกันอย่างเมามัน กระทั่งได้ยินเสียงเชลโลบรรเลงเสียงต่ำ และดึงจังหวะให้ช้าลง

กลุ่มเครื่องสายจึงเปลี่ยนมาบรรเลงเสียงต่ำ

การบรรเลงดำเนินต่อไป จนทูบาส่งเสียงมาแต่ไกล แล้วทำนองที่ได้ยินเมื่อตอนช่วงต้นเพลงก็กลับมาอีกครั้ง คราวนี้บทเพลงได้นำเข้าสู่การพัฒนาทำนอง

ตรงนี้จะได้ยินไวโอลินเปล่งเสียงสูงโดดเด่น แล้วยังได้ยินเสียงวิโอลา รวมไปถึงกลุ่มเครื่องสายที่สาดเสียงสวยงามเข้าใส่ผู้ฟัง

ตามด้วยเครื่องเป่าลมไม้อย่างโอโบขับขานประสานสอดรับกับไวโอลินอย่างกลมกลืน ก่อนที่ BBC SO จะนำบทเพลงดำเนินต่อไป ขณะที่กลุ่มเครื่องลมทองเหลืองช่วยตอกย้ำทำให้บทเพลงมีพลังและนำไปสู่จุดสูงสุด โดยมีทูบาขานรับพลังของ BBC SO ที่กระหน่ำออกมาส่งต่อไปให้กลุ่มเครื่องสาย

ในช่วงท้าย ทำนองที่ได้ยินเมื่อต้นเพลงหวนกลับมาให้ได้ยินกันอีกครั้ง กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลืองแสดงฝีมือเต็มกำลัง โดยมีเครื่องดนตรีอื่นๆ ช่วยกันขับเคลื่อนพาผู้ฟังไปถึงจุดท้ายสุด

แล้วบทเพลงก็จบลงอย่างกระชับ

ท่อนสอง Scherzo เปิดตัวออกมาด้วยเสียงที่ฟังออกว่า มีความจริงจังผิดกับลักษณะ Scherzo ที่ถูกมองว่าเป็นช่วงขบขัน

นอกจากนี้ บทเพลงท่อนนี้ยังดำเนินไปด้วยจังหวะเร็ว โดยเครื่องดนตรีทั้งจากกลุ่มเครื่องสายและกลุ่มเครื่องเป่า ได้ผลัดกันออกมาแสดงบทบาท

พลิกดูสูจิบัตรพบว่า บทเพลงท่อนนี้ผู้ประพันธ์ไม่ใส่ช่วง Trio ซึ่งมักบรรเลงด้วยจังหวะช้า และปรากฏในช่วงกลางของท่อน Scherzo เสมอ เข้าไป

ดังนั้น ท่อน Scherzo ใน Symphony No. 1 นี้ เกือบทั้งท่อนจึงดำเนินไปด้วยจังหวะเร็ว

ในช่วงท้ายดนตรีมีหลอก เพราะเมื่อบรรเลงไปถึงตอนสรุป บทเพลงทำท่าว่าจะจบ แต่ไม่จบ

เมื่อเสียงเพลงเงียบลง สักครู่หนึ่งวง BBC SO ก็บรรเลงต่ออีกแว็บแล้วจึงจบลง

ฮ่า ฮ่า ฮ่า เป็น Scherzo ที่มันจริงๆ

มาถึง **ท่อนสาม Andante con malinconia** เสียงฟลู้ทดังกังวานหอประชุมมหิดลสิทธาคาร ถ่ายทอดท่วงทำนองด้วยจังหวะช้า เคล้าคลอไปกับกลุ่มเครื่องสาย ได้ยินเสียงดับเบิลเบสดีดให้จังหวะอย่างไพเราะ

หลังจากนั้น เครื่องเป่าลมไม้อย่างคลาริเน็ตออกมาร่วมถ่ายทอดทำนองท่ามกลางการตอบรับจากกลุ่มเครื่องสายที่โอบกอดเสียงบรรเลงอย่างอบอุ่น

ขอบอกว่าตอนที่กลุ่มเครื่องสายขับขานช่วงนี้ฟังแล้วมีความสุขมาก เสียงที่ได้ยินมีความละมุน นุ่มนวล แม้จะสะท้อนใจให้รู้สึกถึงความมืดครึ้ม แต่ก็ทรงเสน่ห์ชวนให้หลงใหลเป็นอย่างยิ่ง

บทเพลงในท่อนนี้เองที่ทำให้รู้สึกถึงความเหนือชั้นของกลุ่มเครื่องสายวง BBC SO

เสียงอันเป็นปึกแผ่นเช่นนี้เอง ที่ดึงดูดให้หลงรัก BBC SO

ความประทับใจในเสียงกลุ่มเครื่อง

สายเกิดขึ้นอีกครั้งในบทเพลง **ท่อนสุดท้าย Maestoso - Allegro, brioso ed ardentemente - Vivacissimo - Agitato - Maestoso**

รู้สึกชอบในช่วงบรรเลงไล่ล้อกันในรูปแบบ Fugue ที่กลุ่มเครื่องสายผลัดกันบรรเลงไล่เรียงจากกลุ่มวิโอลา ตามมาด้วยกลุ่มไวโอลิน ตามด้วยกลุ่มเชลโลและดับเบิลเบส

ช่วง Fugue นี้เป็นช่วงกลางๆ ของบทเพลงท่อนนี้

เป็นช่วงที่เกิดขึ้นหลังจากบทเพลงเริ่มด้วยการประโคมเปิดตัวอย่างยิ่งใหญ่ แล้วตามด้วยการบรรเลงทำนองรวดเร็ว จากนั้นจึงเข้าสู่ช่วง Fugue และหลังจากนั้นเครื่องเป่าลมไม้ขยับเข้ามาสอดรับแล้วส่งต่อให้วง BBC SO

ตอนท้าย กลุ่มเครื่องสายสีอย่างรวดเร็ว ด้วยเสียงอันสูง ตอกย้ำทำนองอย่างหนักแน่น ประสานกับเสียงทิมปานีและกลุ่มเครื่องเป่า นำพาบทเพลงให้จบลงอย่างยิ่งใหญ่

ตอกย้ำความประทับใจให้แก่ผู้ชมทั้งหอประชุมมหิดลสิทธาคาร

ความประทับใจเช่นนี้เกิดขึ้นอีกครั้งในบทเพลงส่งท้ายคอนเสิร์ต "BBC Symphony Orchestra Concerts in Bangkok"

บทเพลง ชื่อ Enigma Variations ประพันธ์โดย เอ็ดเวิร์ด เอลการ์ (Edward Elgar) บรรเลงในวันที่ ๒๙ มีนาคม

บทเพลงนี้ประพันธ์แบบ Theme and Variation คือ การเอา "ทำนอง" หรือ "ธีม" ที่นำเสนอตอนแรกไป "แปรทำนอง"

บทเพลงเริ่มขึ้นด้วยการเสนอ "ธีม" ของบทเพลง ซึ่งประพันธ์ในรูปแบบ A B A จากนั้น Edward Elgar ผู้ประพันธ์ได้นำเอา "ธีม" ไปต่อเติม ปรับแต่ง เปลี่ยนแปลง กลายเป็นท่อนต่างๆ อีก ๑๔ ท่อน

แต่ละท่อน Edward Elgar อธิบายบุคลิกลักษณะและนิสัยของบุคคลที่เขาสนิท และตั้งชื่อท่อนตามบุคคลที่ตัวเขาเอ่ยถึงด้วย

Variation ในบทเพลงนี้ประกอบด้วย... **Variation ที่ ๑** ชื่อ C.A.E. ย่อมาจากชื่อของ Caroline Alice Elgar ภรรยาที่เสียชีวิตไปเมื่อปี ค.ศ. ๑๙๒๐ **Variation ที่ ๒** ชื่อ H.D.S-P. กล่าวถึง Hew David Stewart-Powell นักเปียโนที่บรรเลงอยู่ในวงทริโอเดียวกับ Elgar

Variation ที่ ๓ ชื่อ R.B.T. ท่อนนี้ต้องการระลึกถึง Richard Baxter Townshend นักแสดงละครสมัครเล่น พอมาถึง **Variation ที่ ๔** ที่ชื่อ W.M.B. ก็นำบุคลิกของ William Meath Baker เศรษฐีบ้านนอกซึ่งเป็นคนรีบร้อน ซุ่มซ่ามปิดประตูดัง มาถ่ายทอด

สำหรับ **Variation ที่ ๕** Elgar ให้ชื่อว่า R.P.A. นั้นได้บรรยายถึง Richard Penrose Arnold นักเปียโนสมัครเล่นที่เป็นลูกชายของกวีชาวอังกฤษ

เขาผู้นี้มีความสามารถสอดแทรกอารมณ์ขันขึ้นมาได้แม้ในยามที่พูดคุยกันเรื่องจริงจังลึกซึ้ง

Variation ที่ ๖ ชื่อ Ysobel อธิบายบุคลิกของ Isabel Fitton ลูกศิษย์สาวที่มาเรียนวิโอลา ขณะที่ **Variation ที่ ๗** ชื่อ Troyte ได้บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับ Arthur Troyte Griffith สถาปนิกเพื่อนสนิทของ Elgar

พอเข้า **Variation ที่ ๘** ใช้ชื่อ W.N. โดยเล่าเรื่องของ Winifred Norbury หญิงเจ้าของบ้านสไตล์ย้อนยุคในศตวรรษที่ ๑๘ เป็นบ้านที่นักดนตรีมิตรสหายของ Elgar ไปชุมนุมเพื่อเล่นดนตรีกันเสมอ

Variation ที่ ๙ ชื่อ Nimrod กล่าวถึง August Johannes Jaeger หรือ Nimrod ชาวเยอรมนีทำงานบริษัทตีพิมพ์โน้ตดนตรีที่ภายหลังกลายเป็นเพื่อนของ Elgar ตามมาด้วย **Variation ที่ ๑๐** มีชื่อว่า Dorabella–Intermezzo บอกกล่าวให้ผู้ฟังทราบเรื่องราวของ Dora Penny หญิงผู้รักเสียงดนตรี นอกจากนี้ยังมี **Variation ที่ ๑๑** ชื่อ G.R.S. ซึ่งย่อมาจากชื่อของ George Robertson Sinclair นักออร์แกนที่อยู่ในโบสถ์เฮียร์ฟอร์ด

Variation ที่ ๑๒ ชื่อ B.G.N. นั้นเป็นชื่อของ Basil G. Nevinson นักเชลโลในวงทริโอของ Elgar

Variation ที่ ๑๓ (* Romanza)** ประพันธ์ขึ้นในช่วงที่ Elgar ต้องการเอ่ยคำอำลา Mary Lygon เพื่อนที่กำลังออกเดินทางไปยังประเทศออสเตรีย จึงดึงเอาทำนองคลาริเน็ตจากบทเพลง Calm Sea and Prosperous Voyage ประพันธ์โดย เฟลิกซ์ เมนเดิลโซห์น มาใช้

บทเพลง Calm Sea and Prosperous Voyage นี้ วง BBC SO เพิ่งบรรเลงจบไปเมื่อสักครู่ กลิ่นอายของคลาริเน็ตยังฟังแล้วคุ้นๆ หู

และสุดท้าย **Variation ที่ ๑๔ (Finale: E.D.U.)** เป็นท่อนที่กล่าวถึง Edu ชื่อที่ภรรยาของ Elgar เรียกเขาอย่างสนิทสนม

บทเพลงนี้ BBC SO บรรเลงได้อย่างสมบูรณ์ ดึงดูดให้ผู้ฟังต้องติดตาม เพราะแต่ละช่วงแต่ละท่อนมีความหลากหลาย

ในบรรดา Variation ทั้งหมด อยากบอกว่าประทับใจเสียงจากกลุ่มเครื่องสายใน Variation ที่ ๙ มากที่สุด

ความไพเราะของบทเพลงในท่อนที่ ๙ นี้ ฟังแล้วเหมือนล่องลอยอยู่ในสรวงสวรรค์

เป็นสวรรค์บนดินที่เกิดขึ้นภายในหอประชุมมหิดลสิทธาคาร

เกิดขึ้นจากบทเพลงที่บรรเลงโดย BBC SO วงออร์เคสตร้าระดับโลก

คอนเสิร์ตของ BBC SO ส่งท้ายด้วยบทเพลงนี้ การแสดงตลอด ๒ วันประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ หลังจากนี้วง BBC SO จะเดินทางต่อไปยังประเทศพม่าตามกำหนดการ

ทิ้งไว้แต่ความประทับใจที่ฝังเข้าไปในหัวใจของผู้ฟังการแสดงคอนเสิร์ต ณ หอประชุมมหิดลสิทธาคาร มหาวิทยาลัยมหิดล ในครั้งนี้

เป็นความประทับใจที่ฝังลึกเข้าไปถึงก้นบึ้งจนยากที่จะลืมเลือน